

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

(«Сл. гласник РС», бр.24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11-одлука УС)

Део први ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Порез на доходак грађана плаћају, у складу са одредбама овог закона, физичка лица која остварују доходак.

Опорезивање дохотка грађана уређује се искључиво овим законом.

Пореска ослобођења и олакшице могу се уводити само овим законом.

Доходак

Члан 2.

Порез на доходак грађана плаћа се на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети овим законом.

Опорезиви приход представља разлику између бруто прихода који је по неком од основа предвиђених у члану 3. овог закона остварио порески обвезник и трошкова које је имао при њиховом остваривању и очувању, ако је то прописано овим законом.

Доходак представља збир опорезивих прихода из става 2. овог члана, остварених у календарској години.

Приходи који подлежу опорезивању

Члан 3.

Порезу на доходак грађана подлежу следеће врсте прихода:

- 1) зараде;
- 2) приходи од пољопривреде и шумарства;
- 3) приходи од самосталне делатности;
- 4) приходи од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине;
- 5) приходи од капитала;
- 6) приходи од непокретности;

7) капитални добици;

8) остали приходи.

Приходи из става 1. овог члана опорезују се било да су остварени у новцу, у натури, чињењем или на други начин.

Опорезивање појединих врста прихода

Члан 4.

На поједине врсте прихода из члана 3. овог закона, порез на доходак грађана плаћа се:

- 1) по одбитку од сваког појединачног прихода;
- 2) на основу решења надлежног пореског органа.

Годишњи порез на доходак грађана

Члан 5.

Годишњи порез на доходак грађана плаћа се по решењу надлежног пореског органа на доходак остварен у календарској години, у складу са овим законом.

Порески обвезник

Члан 6.

Порески обвезник је физичко лице које је по одредбама овог закона дужно да плати порез (у даљем тексту: обвезник).

Резидент

Члан 7.

Обвезник пореза на доходак грађана је резидент Републике Србије (у даљем тексту: резидент), за доходак остварен на територији Републике Србије (у даљем тексту: Република), и у другој држави.

Резидент Републике, у смислу овог закона, јесте физичко лице које:

- 1) на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса;
- 2) на територији Републике, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години.

Резидент Републике је и физичко лице које је упућено у другу државу ради обављања послова за физичко или правно лице - резидента Републике или за међународну организацију.

Нерезидент

Члан 8.

Обвезник пореза на доходак грађана је и физичко лице које није резидент (у даљем тексту: нерезидент) за доходак остварен на територији Републике.

Изузимања из дохотка за опорезивање

Члан 9.

Не плаћа се порез на доходак грађана на примања остварена по основу:

- 1) прописа о правима ратних инвалида;
- 2) родитељског и дечијег додатка;
- 3) накнада за туђу помоћ и негу и накнада за телесно оштећење;
- 4) накнада за време незапослености;
- 5) материјалног обезбеђења у складу са законом;
- 6) накнада из здравственог осигурања, осим накнаде зараде (плате);
- 7) накнада из осигурања имовине, изузев накнада из осигурања за измаклу корист, као и накнада из осигурања лица којима се надокнађује претрпљена штета, уколико она није надокнађена од штетника;
- 8) накнада материјалне и нематеријалне штете, изузев накнаде за измаклу корист и накнаде зараде (плате), односно накнаде за изгубљену зараду (плату);
- 9) помоћи у случају смрти запосленог, члана његове породице или пензионисаног радника - до 35.000 динара;
- 10) помоћи због уништења или оштећења имовине услед елементарних непогода или других ванредних догађаја;
- 11) организоване социјалне и хуманитарне помоћи;
- 12) стипендија и кредита ученика и студената - у месечном износу до 6.000 динара;
- 13) накнаде за исхрану - хранарине коју спортистима аматерима исплаћују аматерски спортски клубови, у складу са законом којим се уређује спорт - у месечном износу до 5.000 динара;
- 14) накнада и награда за рад осуђених лица и малолетних учинилаца кривичних дела у казнено-поправним установама;
- 15) накнада и награда за рад пацијената у психијатријским установама;
- 6) накнада за рад лица у органима за спровођење избора или за попис становништва;
- 17) пензија и инвалиднина које се остварују по основу права из обавезног пензијског и инвалидског осигурања, односно војног осигурања;

18) отпремнине код одласка у пензију - до износа који је као најнижи утврђен законом којим се уређује рад;

19) отпремнине, односно новчане накнаде које послодавац исплаћује запосленом за чијим је радом престала потреба, у складу са законом којим се уређују радни односи - до износа који је утврђен тим законом;

20) новчане накнаде која се исплаћује лицу коме престаје радни однос у процесу рационализације, реструктурирања и припреме за приватизацију у складу са актом Владе којим се утврђује програм за решавање вишка запослених у процесу рационализације, реструктурирања и припреме за приватизацију - до износа утврђеног тим програмом, а за лица старија од 50 година живота - без ограничења износа;

21) накнада за рад хранитеља и накнада за издржавање корисника у хранитељској породици;

22) накнада које, у складу са прописима који уређују Војску Србије, се исплаћују војницима (на служењу војног рока у Војсци и у цивилној служби), студентима војних академија, ученицима средњих војних школа и слушаоцима школа за резервне војне официре;

23) накнаде које се, у складу са прописима који уређују унутрашње послове, исплаћују студентима високошколске установе основане за остваривање студијских програма за потребе полицијског образовања;

24) премија, субвенција, регреса и других средстава која се у сврху подстицања развоја пољопривреде, из буџета Републике, аутономне покрајине и локалне самоуправе плаћају, односно исплаћују на посебан наменски рачун обвезницима пореза на приходе од пољопривреде и шумарства, односно пољопривредницима уписаним у регистар пољопривредних газдинстава, у складу са посебним прописима;

25) ПДВ надокнаде, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, која се исплаћује лицима која су обвезници пореза на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход, носиоци или чланови пољопривредног газдинства;

26) награда ученицима и студентима оствареним за постигнуте резултате током школовања и образовања, као и освојених на такмичењима у оквиру образовног система;

27) накнаде трошкова волонтирања коју остварује волонтер, у складу са законом који уређује волонтирање.

Остваривање права на пореско ослобођење за примања из става 1. тач. 10) до 13) овог члана ближе уређује министар финансија.

Члан 9а.

(Брисан)

Издржавани чланови породице

Члан 10.

Изддржаваним члановима породице, у смислу овог закона, сматрају се следећа лица која обвезник издржава:

- 1) малолетна деца, односно усвојеници;
- 2) деца, односно усвојеници на редовном школовању или за време незапослености, ако са обвезником живе у домаћинству;
- 3) унуци, ако их родитељи не издржавају и ако живе у домаћинству са обвезником;
- 4) брачни друг;
- 5) родитељи, односно усвојиоци.

Чланом породице, у смислу овог закона, сматрају се брачни друг, родитељи, деца, усвојеник и усвојилац обвезника.

Домаћинством, у смислу овог закона, сматра се заједница живота, привређивања и трошења остварених прихода.

Порески кредит

Члан 11.

Пореским кредитом, у смислу овог закона, сматра се износ за који се умањује обрачунати порез на доходак грађана.

Избегавање двоструког опорезивања

Члан 12.

Ако обвезник - резидент Републике оствари доходак у другој држави, на који је плаћен порез у тој држави, на рачун пореза на доходак грађана утврђеног према одредбама овог закона одобрава му се порески кредит у висини пореза на доходак плаћеног у тој држави.

Порески кредит из става 1. овог члана не може бити већи од износа који би се добио применом одредаба овог закона на доходак остварен у другој држави.

Усклађивање динарских износа*)

Члан 12а

Динарски износи из члана 9. став 1. тач. 9), 12) и 13), члана 15а став 2, члана 18. став 1. тач. 1), 2), 4), 5), 6) и 7), члана 21а, члана 83. став 5. тачка 1) и члана 101а ст. 1, 3. и 4. овог закона усклађују се годишњим индексом потрошачких цена у календарској години која претходи години у којој се усклађивање врши, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Усклађене динарске износе из става 1. овог члана објављује Влада.

Усклађени динарски износи из става 1. овог члана примењују се од првог дана наредног месеца по објављивању тих износа.

***) У погледу усклађивања динарских износа у 2012. години, сагласно члану 12а став 2. овог закона, видети: Усклађене динарске неопорезиве износе пореза на доходак грађана из члана 9. став 1. тач. 9), 12) и 13), члана 15а став 2, члана 18. став 1. тач. 1), 2), 4), 5), 6) и 7), члана 21а, члана 83. став 5. тачка 1) и члана 101а ст. 1, 3. и 4. Закона о порезу на доходак грађана стопом раста цена на мало у 2011. години ("Сл. гласник РС", бр. 7/2012).**

Део други ОПОРЕЗИВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ВРСТА ПРИХОДА

Глава прва ПОРЕЗ НА ЗАРАДЕ

Предмет опорезивања

Члан 13.

Под зарадом у смислу овог закона, сматра се зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог.

Зарадом, у смислу овог закона, сматрају се и уговорена накнада и друга примања која се остварују обављањем привремених и повремених послова на основу уговора закљученог непосредно са послодавцем, као и на основу уговора закљученог преко омладинске или студентске задруге, осим са лицем до навршених 26 година живота, ако је на школовању у установама средњег, вишег и високог образовања.

Члан 14.

Зарадом у смислу овог закона сматрају се и примања у облику бонова, новчаних потврда, акција, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, или робе, чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем.

Основицу пореза на зарату из става 1. овог члана представља:

- 1) номинална вредност бонова, новчаних потврда и акција;
- 2) цена која би се постигла продајом робе на тржишту;
- 3) накнада која би се постигла на тржишту за услугу, односно погодност која се чини обвезнику;
- 4) новчана вредност покривених расхода, увећане за обавезе јавних прихода које из зараде плаћа запослени.

Висину цене, висину накнаде, односно новчану вредност из става 2. тач. 2) до 4) овог члана утврђује исплатилац зараде у моменту када се давање врши.

Ако надлежни порески орган оцени да је утврђена цена, односно накнада из става 2. тач. 2) до 4) овог члана нижа од оне која се може постићи на тржишту, утврдиће ту цену, односно накнаду у висини која би се могла постићи на тржишту.

Основица пореза на зараде утврђена на начин из ст. 2. до 4. овог члана умањује се за новчана плаћања која запослени врше послодавцу у вези са оствареним примањем из става 1. овог члана.

Члан 14а)**

Примањима по основу чињења или пружања погодности у смислу члана 14. став 1. овог закона, сматрају се нарочито:

1) коришћење службеног возила и другог превозног средства у приватне сврхе;

2) коришћење стамбених зграда и станова који су у власништву послодавца или на располагању послодавца по основу закупа или по другом основу, уз плаћање закупнине или без плаћања закупнине.

Вредност примања из става 1. тачка 1) овог члана месечно, за сваки започети календарски месец коришћења возила, представља износ у висини 1% тржишне вредности службеног возила и другог превозног средства које се користи у приватне сврхе, према подацима надлежне организације са стањем на дан 31. децембра године која претходи години у којој се то возило користи у приватне сврхе.

Вредност примања из става 1. тачка 2) овог члана чини износ закупнине према тржишним ценама у месту у коме се стамбена зграда или стан налазе.

Код утврђивања основице пореза по основу примања из овог члана примењују се одредбе члана 14. ст. 2. до 5. овог закона.

****)** Одредба члана 14а став 1. тачка 2) Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/2001, 80/2002, 80/2002 - др. закон, 135/2004, 62/2006, 65/2006 - испр., 31/2009, 44/2009, 18/2010 и 50/2011), у делу који гласи: "осим решавања стамбених потреба запослених, изабраних, именованих и постављених лица у складу са прописима који уређују становање и решавања стамбених потреба у државним органима и организацијама, органима и организацијама јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавним службама и код других корисника буџетских средстава", престала је да важи на основу Одлуке Уставног суда број 61/2009 од 2. новембра 2011. године, објављене у "Сл. гласнику РС", бр. 91/2011 од 2. децембра 2011. године.

Члан 14б

Зарадом, у смислу чл. 13. и 14. овог закона, сматрају се и премије свих видова добровољног осигурања, као и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд, које послодавац плаћа, односно уплаћује за запослене - осигуранике укључене у добровољно осигурање, односно за запослене - чланове добровољног пензијског фонда, у складу са законом који уређује добровољно осигурање, односно добровољне пензијске фондове и пензијске планове.

Изузетно од става 1. овог члана, зарадом у смислу чл. 13. и 14. овог закона не сматра се:

1) премија коју послодавац плаћа за све запослене код колективног осигурања од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења и колективног осигурања за случај тежих болести и хируршких интервенција;

2) премија за добровољно додатно пензијско осигурање, односно пензијски допринос у добровољни пензијски фонд, које послодавац плаћа за запослене - осигуранике укључене у добровољно осигурање, односно за запослене - чланове добровољног пензијског фонда, до износа који је ослобођен од плаћања доприноса сагласно закону који уређује обавезно социјално осигурање.

Порески обвезник

Члан 15.

Обвезник пореза на зараде је физичко лице које остварује зараду.

Пореска основица

Члан 15а

Основицу пореза на зараде из чл. 13. до 14б овог закона чини исплаћена, односно остварена зарада.

Основицу пореза на зараде за запослене у смислу закона који уређује рад, чини зарада из члана 13. став 1. и чл. 14. до 14б овог закона, умањена за износ од 5.000 динара месечно.

Пореска стопа

Члан 16.

Зарада из чл. 13. до 14б овог закона опорезује се по стопи од 12%.

Члан 17.

За физичка лица - резиденте Републике који су упућени у иностранство ради обављања послова за правна лица - резиденте Републике, основицу пореза на зараде чини износ зараде коју би, у складу са законом, општим актом и уговором о раду остварили у Републици на истим или сличним пословима.

Пореска ослобођења

Члан 18.

Не плаћа се порез на зараде на примања запосленог по основу:

1) накнаде трошкова превоза у јавном саобраћају (за долазак на посао и повратак са посла) - до висине цене месечне претплатне карте, односно до висине стварних трошкова превоза ако не постоји могућност да се обезбеди месечна претплатна карта, а највише до 2.000 динара;

2) дневнице за службено путовање у земљи до износа од 1.200 динара, односно дневнице за службено путовање у иностранство до износа прописаног од стране надлежног државног органа;

3) накнаде трошкова смештаја на службеном путовању, према приложеном рачуну;

4) накнаде превоза на службеном путовању, према приложеним рачунима превозника у јавном саобраћају, а када је, сагласно закону и другим прописима, одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе - до износа 30% цене једног литра супер бензина, а највише до 3.500 динара месечно;

5) солидарне помоћи за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице - до 20.000 динара;

6) поклона деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића - до 5.000 динара годишње по једном детету;

7) јубиларне награде запосленима, у складу са законом који уређује рад - до 10.000 динара годишње.

Не плаћа се порез на зараде на примања из става 1. тач. 1) до 4) овог члана која остварују лица која нису у радном односу, али за свој рад остварују приходе за које су обвезници пореза на зараду у смислу овог закона.

Остваривање права на пореско ослобођење за примања из става 1. тачка 5) овог члана ближе уређује министар финансија.

Члан 19.

(Брисан)

Члан 20.

Обавезе плаћања пореза на зараде остварене за рад у страним дипломатским и конзуларним представништвима или међународним организацијама, односно код представника или службеника таквих представништава или организација, ослобођени су:

1) шефови страних дипломатских мисија акредитованих у Србији, особље страних дипломатских мисија у Србији, као и чланови њихових домаћинстава, ако ти чланови домаћинстава нису држављани или резиденти Републике;

2) шефови страних конзулата у Србији и конзуларни функционери овлашћени да обављају конзуларне функције, као и чланови њихових домаћинстава, ако ти чланови домаћинстава нису држављани или резиденти Републике;

3) функционери Организације уједињених нација и њених специјализованих агенција, стручњаци техничке помоћи Организације уједињених нација и њених специјализованих агенција;

3а) функционери, стручњаци и административно особље међународних организација, ако нису држављани или резиденти Републике;

4) запослени у страним дипломатским или конзуларним представништвима и међународним организацијама, ако нису држављани или резиденти Републике;

5) почасни конзули страних држава, за примања која добијају од државе која их је именовала за обављање конзуларних функција;

б) запослени код лица из тачке 1) до 5) овог члана, ако нису држављани или резиденти Републике.

Изузетно од става 1. овог члана, обавезе плаћања пореза на зараде остварене по основу радног ангажовања у Организацији уједињених нација и њеним специјализованим агенцијама, ослобођена су физичка лица која су држављани или резиденти Републике.

Члан 21.

Не плаћа се порез на зараде особа са инвалидитетом запослених у предузећу за радно оспособљавање и запошљавање особа са инвалидитетом.

Члан 21а

Не плаћа се порез на зараде на премију добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања, коју послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог - осигураника укљученог у добровољно пензијско и инвалидско осигурање, у складу са законом који уређује добровољно пензијско и инвалидско осигурање, укупно највише до 3.000 динара месечно.

Не плаћа се порез на зараде на пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог - члана добровољног пензијског фонда, у складу са законом који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове, укупно највише до 3.000 динара месечно.

Пореска олакшица за запошљавање нових лица и лица са инвалидитетом

Члан 21б

Послодавац који запосли на неодређено време нове раднике у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2005. године, ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде новозапосленог радника, за период од годину дана од дана заснивања радног односа тог радника.

Новозапосленим радником у смислу става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом који уређује радне односе и које је пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежних организација за обавезно социјално осигурање, с тим што је за лица која радни однос не заснивају први пут обавезно да су била пријављена као незапослена лица код Националне службе за запошљавање најмање три месеца без прекида пре заснивања радног односа.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана неће се сматрати лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је оснивач или повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Пореску олакшицу из става 1. овог члана може остварити послодавац ако се заснивањем радног односа са новим радником повећава број радника код послодавца у односу на број запослених на дан 1. јануара 2005. године.

Ако у току коришћења пореске олакшице за новозапослене раднике, послодавац смањи број запослених у односу на број запослених на дан 1. јануара 2005. године, увећан за новозапослене раднике за које остварује пореску олакшицу, губи право на пореску олакшицу, при чему, у случају када је пореска олакшица остварена за више новозапослених радника, прво губи олакшицу за оног новозапосленог радника са којим је раније засновао радни однос.

Послодавац је дужан да плати порез који би иначе платио да није користио пореску олакшицу, валоризован применом стопе раста цена на мало према подацима републичког органа за статистику, у року од осам дана од дана смањења броја запослених у смислу става 5. овог члана.

Ако новозапосленом раднику престане радни однос у току трајања пореске олакшице, послодавац који уместо њега, истовремено или у временском размаку од највише 15 дана, запосли другог новог радника, под условом да се не смањује број запослених у смислу става 5. овог члана, наставља да користи пореску олакшицу по основу запошљања другог новог радника, с тим што се у укупан период коришћења олакшице од годину дана, урачунава и период коришћења олакшице за новозапосленог радника коме је престао радни однос.

Пореску олакшицу из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.

Начин и поступак остваривања пореске олакшице из овог члана ближе уређује министар финансија.

Члан 21в

Послодавац који запосли лице које се, у смислу закона којим се уређује рад, сматра приправником, које је на дан закључења уговора о раду млађе од 30 година и које је код Националне службе за запошљавање пријављено као незапослено лице, ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде новозапосленог лица, за период од три године од дана заснивања радног односа тог лица.

Послодавац који запосли на неодређено време лице које је на дан закључења уговора о раду млађе од 30 година и које је пријављено као незапослено лице код Националне службе за запошљавање најмање три месеца без прекида пре заснивања радног односа, ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде новозапосленог лица, за период од две године од дана заснивања радног односа тог лица.

Новозапосленим лицем, у смислу ст. 1. и 2. овог члана, сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом који уређује рад и које је пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежних организација за обавезно социјално осигурање.

Новозапосленим лицем из става 2. овог члана неће се сматрати лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је оснивач или повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Пореску олакшицу из ст. 1. и 2. овог члана може остварити послодавац ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећава број запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 1. септембра 2006. године.

Ако у току коришћења пореске олакшице за новозапослена лица, као и у наредном периоду од три године за лица из става 1. овог члана, односно две године за лица из става 2. овог члана, после истека олакшице, послодавац смањи број запослених у односу на број запослених на дан 1. септембра 2006. године, увећан за новозапослена лица за која остварује пореску олакшицу, губи право на олакшицу, при чему, у случају када је олакшица остварена за више новозапослених лица, прво губи олакшицу за оног новозапосленог са којим је раније засновао радни однос.

Послодавац је дужан да плати порез који би иначе платио да није користио пореску олакшицу, валоризован применом индекса потрошачких цена према подацима републичког органа за послове статистике, у року од 30 дана од дана смањења броја запослених у смислу става 6. овог члана.

Ако новозапосленом лицу престане радни однос у току трајања пореске олакшице, као и у наредном периоду из става 6. овог члана, послодавац који уместо њега, у року од највише 15 дана по престанку радног односа, запосли друго лице, под условом да се не смањује број запослених у смислу става 6. овог члана, наставља да користи пореску олакшицу по основу запослења другог новозапосленог лица у обиму права утврђеног за претходно новозапослено лице. Укупан период коришћења олакшице из овог става умањује се за време за које је новозапослено лице, коме је престао радни однос, радило код послодавца.

Ако приправнику из става 1. овог члана престане радни однос у току трајања олакшице, послодавац наставља да користи олакшицу до истека рока из става 1. овог члана уколико запосли другог новог приправника.

Ако лицу из става 2. овог члана престане радни однос у току трајања олакшице, послодавац наставља да користи олакшицу до истека рока из тог става, уколико запосли друго лице млађе од 30 година.

Пореску олакшицу из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.

Послодавци који за одређено лице користе или су користили олакшицу код плаћања пореза на зараде по другом правном основу у складу са одговарајућим прописом, не могу за исто лице остваривати пореску олакшицу из овог члана.

Начин и поступак примене одредаба овог члана ближе уређује министар финансија.

Члан 21г

Послодавац који на неодређено време запосли лице са инвалидитетом у складу са законом који уређује спречавање дискриминације лица са инвалидитетом, за које одговарајућом правно-медицински валидном документацијом докаже инвалидност, ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде тог лица, за период од три године од дана заснивања радног односа.

Новозапосленим лицем са инвалидитетом из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом који уређује рад и које је пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежних организација за обавезно социјално осигурање.

Новозапосленим лицем са инвалидитетом из става 1. овог члана неће се сматрати лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је оснивач или

повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Пореску олакшицу из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.

Послодавци који за одређено лице користе или су користили олакшицу код плаћања пореза на зараде по другом правном основу у складу са одговарајућим прописом, не могу за исто лице остваривати пореску олакшицу из овог члана.

Начин и поступак примене одредаба овог члана ближе уређује министар финансија.

Члан 21д

Послодавац који запосли лице које је на дан закључивања уговора о раду старије од 45 година и које код Националне службе за запошљавање има статус корисника новчане накнаде за време незапослености или је код те службе пријављено као незапослено лице најмање шест месеци без прекида, ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде тог новозапосленог лица.

Право пореског ослобођења у складу са ставом 1. овог члана послодавац остварује у периоду од две године од дана заснивања радног односа запосленог.

Ако запосленом из става 1. овог члана престане радни однос у току трајања олакшице, као и у наредном периоду од три године после истека олакшице из става 2. овог члана, послодавац губи право на олакшицу и дужан је да плати порез који би иначе платио да није користио пореско ослобођење, валоризован применом индекса потрошачких цена према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, у року од 30 дана од престанка радног односа запосленог.

Одредба става 3. овога члана не примењује се у случају престанка радног односа смрћу запосленог или из других разлога независно од воље запосленог и воље послодавца, у смислу одредаба закона који уређује рад.

Изузетно од одредбе става 3. овог члана, послодавац наставља да користи олакшицу за преостало време коришћења олакшице, уколико запосленом престане радни однос отказом уговора о раду од стране запосленог, а послодавац уместо њега у року од највише 15 дана од дана престанка радног односа запосли друго лице из става 1. овог члана.

Пореску олакшицу из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.

Послодавци који за одређено лице користе или су користили олакшицу код плаћања пореза на зараде по другом правном основу у складу са одговарајућим прописом, не могу за исто лице остваривати пореску олакшицу из овог члана.

Начин и поступак примене одредаба овог члана уређује министар надлежан за послове финансија.

Глава друга

ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД ПОЉОПРИВРЕДЕ И ШУМАРСТВА

Предмет опорезивања

Члан 22.

Приходом од пољопривреде и шумарства сматра се катастарски или стварни приход од ових делатности.

Катастарски приход

Члан 23.

Катастарски приход представља приход који је у катастру земљишта, односно непокретности, утврђен за сваку посебну јединицу земљишта које се може користити за пољопривредну производњу, односно шумарство, без обзира да ли се као такво користи.

Стварни приход

Члан 24.

Ако се обвезник пре почетка године определи за утврђивање стварног прихода од пољопривреде и шумарства и о томе обавести надлежни порески орган, приходом од ових делатности сматра се стварни приход утврђен на начин прописан одредбама овог закона којима се уређује утврђивање прихода од самосталне делатности.

Порески обвезник

Члан 25.

Обвезник пореза на приходе од пољопривреде и шумарства је физичко лице које је као власник, ималац права коришћења или плодуживалац земљишта уписано у катастру земљишта, према стању на дан 31. децембра године која претходи години за коју се утврђује порез.

Ако је обвезник из става 1. овог члана издао земљиште у дугорочни закуп, обвезником се сматра купац, почев од дана почетка закупа, ако уз сагласност куподавца достави пријаву надлежном пореском органу у року од 15 дана од дана закључења уговора о закупу.

Члан 26.

Ако два или више сувласника, суимаоца права коришћења или права плодуживања земљишта живе у једном домаћинству, а нису извршили деобу имовине, обвезник је један од пунолетних сувласника, суимаоца права коришћења или права плодуживања.

Ако се лица из става 1. овог члана не споразумеју до почетка године за коју се утврђује порез ко ће бити обвезник, и о томе не обавесте надлежни порески орган, обвезника одређује порески орган.

Пореска основица

Члан 27.

Опорезиви приход од пољопривреде и шумарства је катастарски приход, односно стварни приход, ако се обвезник определио за плаћање пореза према стварном приходу.

Пореска стопа

Члан 28.

Стопа пореза на приходе од пољопривреде и шумарства износи 10%.

Пореска ослобођења и олакшице

Члан 29.

Порез на приходе од пољопривреде и шумарства не плаћа се на катастарски приход:

1) земљишта на коме су подигнути насипи, канали и уставе, одбрамбени врбаци и други слични засади, ровови и други објекти од земље намењени за одбрану од поплава, за одводњавање, наводњавање или заштиту од ерозије;

2) земљишта чије је искоришћавање на основу закона забрањено;

3) земљишта под зградама страних држава и које служи зградама дипломатских и конзуларних представништава, под условом реципроцитета, као и земљиште под зградама међународних организација;

4) земљишта које чини заштићену околину око проглашених споменика културе и заштићених објеката природе, као и земљишта у својини цркава, храмова, манастира и џамија који су проглашени споменицима културе;

5) дворишта цркава, храмова, манастира и џамија;

6) земљишта која нису била обрадива, али су инвестицијама обвезника постала обрадива - пет година од привођења намени земљишта;

7) земљишта на којима се подижу нови воћњаци и виногради - пет година од почетка садње воћњака, односно винове лозе;

8) земљишта под зградама за становање, у својини грађана и земљишта која служе за њихову редовну употребу - до 500 м²;

9) земљишта пореског обвезника ако су он и чланови његовог домаћинства старији од 65 година - мушкарци, односно 60 година - жене, под условом да обвезник, односно чланови његовог домаћинства не остварују приходе по другом основу и немају чланове породице или друга лица која су по закону или по другом основу дужна да их издржавају;

10) земљишта које обвезник без накнаде уступи на коришћење лицу прогнаном после 1. августа 1995. године, под условом да прогнано лице не остварује приходе по другом основу.

Ослобођења из става 1. тач. 1) до 5) овог члана престају у случају промене намене тог земљишта.

Престанак разлога за ослобођење обвезник је дужан да пријави надлежном пореском органу у року од 15 дана од дана настанка промене.

Право на ослобођење из става 1. тач. 6), 7), 9) и 10) овог члана обвезник остварује захтевом који подноси надлежном пореском органу најкасније до 31. децембра године у којој су настали услови за ослобођење.

Ако захтев из става 4. овог члана није поднет благовремено, ослобођење из става 1. тач. 6), 7), 9) и 10) овог члана признаје се од 1. јануара наредне године, с тим што се трајање ослобођења из тач. 6) и 7) скраћује за године које су протекле.

Решење о ослобођењу из става 1. тач. 6) и 7) овог члана порески орган доноси по претходно прибављеном мишљењу органа управе надлежног за пољопривреду.

Члан 30.

За земљиште на коме је услед елементарних непогода, биљних болести и штеточина или услед других ванредних догађаја које обвезник није могао да спречи, принос смањен за више од 25% од просечног приноса за последње три године у општини, умањиће се катастарски приход сразмерно смањењу приноса.

Олакшицу из става 1. овог члана, обвезник може остварити подношењем захтева надлежном пореском органу у року од 15 дана од дана настанка штете.

О захтеву одлучује порески орган на основу процењене штете.

Ако је штета причињена на територији више катастарских општина, олакшица из става 1. овог члана се може утврдити на основу глобалне процене штете министарства надлежног за послове пољопривреде и шумарства и без подношења појединачног захтева.

Глава трећа ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Предмет опорезивања

Члан 31.

Приходом од самосталне делатности сматра се приход остварен од привредних делатности, пружањем професионалних и других интелектуалних услуга, као и приход од других делатности, уколико се на тај приход по овом закону порез не плаћа по другом основу.

Приходом од самосталне делатности сматра се и приход остварен трајним или сезонским искоришћавањем земљишта у непољопривредне сврхе (вађење песка, шљунка и камења, производња креча, цигле, црепа, ћумура и сл.), инкубаторском производњом живине и другим сличним делатностима, независно од тога да ли су као самосталне делатности регистроване код надлежног органа.

Порески обвезник

Члан 32.

Обвезник пореза на приходе од самосталне делатности је физичко лице које остварује приходе обављањем делатности из члана 31. овог закона, укључујући и физичко лице које остварује приходе од пољопривреде и шумарства и свако друго физичко лице које је обвезник

пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (у даљем тексту: предузетник).

Пореска основица

Члан 33.

Опорезиви приход од самосталне делатности је опорезива добит, ако овим законом није друкчије одређено.

Опорезива добит утврђује се у пореском билансу усклађивањем добити исказане у билансу успеха, сачињеном у складу са међународним рачуноводственим стандардима и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија ако предузетник води двојно књиговодство, односно у складу са прописом из члана 49. овог закона ако предузетник води просто књиговодство, на начин утврђен овим законом.

Предузетнику - оснивачу ортачке радње, опорезива добит се утврђује у сразмери са његовим учешћем у добити, према акту о оснивању ортачке радње.

Усклађивање прихода и расхода

Члан 34.

(Брисан)

Члан 35.

Усклађивање прихода и расхода, утврђивање капиталних добитака и губитака, порески третман губитака из ранијих година и трансферне цене исказују се у пореском билансу предузетника у складу са одговарајућим одредбама закона којим се уређује порез на добит правних лица, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 35а

Амортизација сталних средстава признаје се предузетницима као расход у износу и на начин утврђен за правна лица законом којим се уређује порез на добит правних лица и подзаконским актом донетим на основу тог закона.

Члан 36.

Лицима повезаним са предузетником, поред физичких и правних лица која имају то својство према одговарајућим одредбама закона који уређује порез на добит правних лица, сматрају се и:

- 1) чланови породице обвезника;
- 2) браћа и сестре обвезника;
- 3) родитељи брачног друга и пасторци.

Члан 37.

Код дуга према повериоцу са статусом повезаног лица или кредита који обвезник узима од повериоца са статусом повезаног лица, камата која се признаје у расходе у пореском билансу не може бити већа од оне која би настала да је на тржишту било могуће задужити се, односно узети кредит у обрачунском периоду.

Код потраживања од дужника са статусом повезаног лица или кредита који обвезник даје дужнику са статусом повезаног лица, камата која улази у приходе у пореском билансу не може бити мања од оне која би се остварила да је на тржишту било могуће уговорити та потраживања, односно одобрити кредит у обрачунском периоду.

Разлика између тржишне камате и обрачунате камате по кредиту између повезаних лица из ст. 1. и 2. овог члана улази у опорезиву добит.

Члан 37а

Предузетницима се у расходе у пореском билансу признају:

1) обрачунати и плаћени доприноси за лично обавезно социјално осигурање по основу самосталне делатности;

2) трошкови службеног путовања до висине износа из члана 18. став 1. тач. 2) до 4) овог закона.

Члан 37б

Узимање које предузетник врши из пословне имовине за приватне потребе има третман пословног прихода.

Улагање личне имовине у пословну имовину, осим улагања у сталну имовину, има третман пословног расхода предузетника.

Узимање, односно улагање имовине из ст. 1. и 2. овог члана које није у новчаном облику, процењује се према упоредивој тржишној вредности, у складу са начелом сталности.

Пореска стопа

Члан 38.

Стопа пореза на приходе од самосталне делатности износи 10%.

Порески подстицаји

Члан 39.

Порески подстицаји по основу улагања у основна средства у сопствену регистровану делатност и по основу улагања у складу са прописима којима се уређује подстицање улагања у привреду Републике, признају се предузетницима под условима и на начин како се признају правним лицима по закону којим се уређује порез на добит правних лица.

Паушално опорезивање

Члан 40.

Предузетник који с обзиром на околности није у стању да води пословне књиге, осим пословне књиге о оствареном промету, или коме њихово вођење отежава обављање делатности, има право да поднесе захтев да порез на приходе од самосталне делатности плаћа на паушално утврђен приход (у даљем тексту: паушално опорезивање).

Право на паушално опорезивање не може се признати предузетнику:

1) оснивачу ортачке радње;

2) који обавља делатност из области: трговине на велико и трговине на мало, осим одржавања и оправке моторних возила, хотела и ресторана, финансијског посредовања и активности у вези с некретнинама;

3) у чију делатност улажу и друга лица;

4) чији је укупан промет у години која претходи години за коју се утврђује порез, односно чији је планирани промет када почиње обављање делатности - већи од 3.000.000 динара;

5) који је обвезник пореза на додату вредност, односно који се определи за плаћање пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Изузетно од одредбе става 2. тачка 2) овог члана, предузетнику који трговинску или угоститељску делатност обавља у киоску, приколици или сличном монтажном или покретном објекту може се, на његов захтев, одобрити да порез плаћа на паушално утврђен приход.

Члан 41.

Ако су испуњени услови из члана 40. овог закона, паушални приход се утврђује, у складу са следећим критеријумима и елементима:

1) висина просечне месечне зараде по запосленом у Републици, општини, граду и округу остварене у години која претходи години за коју се утврђује паушални приход;

2) место на коме се радња налази;

3) опремљеност радње;

4) број запослених радника и ангажованих чланова породице;

5) тржишни услови у којима се делатност обавља;

6) површина локала;

7) старост обвезника и његова радна способност;

8) висина прихода обвезника, који под истим или сличним условима обавља исту или сличну делатност;

9) остале околности које утичу на остваривање добити.

Код утврђивања паушалног прихода, надлежни порески орган узима у обзир и све доказе, чињенице и податке до којих је дошао путем контроле и на други начин.

Влада Републике Србије уређује ближе услове, критеријуме и елементе за паушално опорезивање.

Члан 42.

Захтев за паушално опорезивање може се поднети надлежном пореском органу до 30. новембра текуће године за наредну годину, односно у року од 15 дана од дана уписа у регистар надлежног органа, односно у року од 15 дана од дана пријема акта надлежног пореског органа којим се потврђује брисање из евиденције за порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Надлежни порески орган дужан је да по захтеву предузетника донесе решење у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Ако надлежни порески орган не реши по захтеву у року из става 2. овог члана, сматра се да је захтев за паушално опорезивање прихваћен.

Предузетник коме је утврђено право на паушално опорезивање, овај начин опорезивања користи док се не утврди да су престали разлози за паушално опорезивање, односно да измењени услови искључују право на паушално опорезивање.

У случају из става 4. овог члана, надлежни порески орган ће решењем наложити предузетнику вођење пословних књига од половине текуће године или од почетка наредне године.

Предузетник коме престаје право на паушално опорезивање по основу из члана 40. став 2. тачка 5) овог закона, дужан је да води пословне књиге најкасније од дана када постане обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, без утврђивања обавезе вођења пословних књига решењем надлежног пореског органа.

Пословне књиге и књиговодствене исправе

Члан 43.

Предузетници су дужни да воде пословне књиге и да у њима исказују пословне промене на начин одређен овим законом.

Предузетници воде пословне књиге по систему простог књиговодства, у складу са овим законом или по систему двојног књиговодства у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Предузетници - оснивачи ортачке радње дужни су да воде пословне књиге по систему двојног књиговодства.

Предузетници који порез плаћају на паушално утврђен приход дужни су да воде само пословну књигу о оствареном промету.

Члан 43а

Пословне књиге по систему двојног књиговодства предузетници воде у складу са законом и другим прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија.

Члан 44.

У пословним књигама по систему простог књиговодства обезбеђују се подаци о приходима, расходима, основним средствима, алату и инвентару са калкулативним отписом, као и други подаци, у складу са овим законом и прописом из члана 49. овог закона.

Члан 45.

Предузетник је дужан да пословне књиге из члана 44. овог закона води ажурно и уредно, тако да оне обезбеђују контролу исправности књижења, чувања и коришћења података, као и увид у хронологију пословних промена.

Књижење прихода врши се најкасније наредног дана од дана када је приход остварен, књижење трошкова у року од седам дана од дана њиховог настанка, а остала књижења у роковима и на начин одређен овим законом и прописима који су донети на основу њега, односно у складу са прописима који уређују рачуноводство и ревизију.

Члан 46.

Књижење сваке пословне промене на средствима, приходима и трошковима пословања врши се на основу веродостојних књиговодствених исправа, које морају бити такве да показују насталу пословну промену и садрже одговарајуће податке за књижење.

Члан 47.

Предузетник је дужан да пословне књиге и друге књиговодствене исправе држи у пословној просторији.

Кад је вођење књиговодства поверено професионалној рачуноводственој фирми, књиге и друге исправе о финансијском пословању могу се чувати у просторијама те фирме.

Члан 48.

Пословне књиге и књиговодствене исправе чувају се најмање пет година од последњег дана пословне године на коју се односе, ако законом није друкчије одређено.

Члан 49.

Министар финансија ближе прописује врсте и садржину пословних књига и других евиденција које се воде по систему простог књиговодства, начин њиховог вођења и исказивања финансијског резултата.

Порески биланс

Члан 50.

Предузетници који воде пословне књиге по систему простог или двојног књиговодства састављају годишњи порески биланс.

Ближе прописе о садржини пореског биланса и начину његовог састављања доноси министар финансија.

Евидентирање прихода и расхода код банке

Члан 51.

Предузетник је дужан, независно од начина на који се опорезује, да сва плаћања врши преко текућег рачуна код банке и да води средства на том рачуну, укључујући и уплату примљеног готовог новца, у складу са законом којим се уређује платни промет.

Глава четврта ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД АУТОРСКИХ ПРАВА, ПРАВА СРОДНИХ АУТОРСКОМ ПРАВУ И ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

Предмет опорезивања

Члан 52.

Приходом од ауторских права сматра се накнада коју обвезник оствари по основу:

- 1) писаних дела (књижевна, научна, стручна, публицистичка и друга дела, студије, рецензије и слично);
- 2) говорних дела;
- 3) драмских и драмско-музичких дела;
- 4) пантомимских и кореографских дела чије је представљање утврђено писмено или на неки други начин;
- 5) музичких дела са речима или без њих;
- 6) кинематографских дела и дела створених на начин сличан кинематографији;
- 7) дела ликовне уметности;
- 8) картографских дела;
- 9) идејних пројеката, скица, цртежа и пластичних дела која се односе на архитектуру, географију, топографију или коју другу област науке или уметности;
- 10) стрипова, укрштеница и слично;
- 11) редакцијских дела која с обзиром на избор и распоред грађе, представљају самосталну духовну творевину;
- 12) превода, лектуре, аранжмана музичке обраде и друге прераде ауторских дела;

13) награда на конкурсима за израду уметничких, научних, стручних и осталих ауторских дела, награда на конкурсима за израду идејних пројеката, као и награда за постигнути успех у науци и уметности, ако овим законом није друкчије одређено;

14) извођења музичких, књижевних и других дела;

15) коришћења изведених музичких материјала;

16) израда прототипа уметничких предмета који се уступају предузећима као модели за умножавање (производњу) таквих предмета;

17) ликовних дела из области примењених уметности;

18) осталих ауторских дела.

Ликовним делом из области примењених уметности из става 1. тачка 17) овог члана сматрају се уникати које је аутор сам израдио по сопственој замисли - у нацрту или у материјалу - у гранама примењених уметности, као што су:

1) пластична дела од разних материјала (камен, драго камење, дрво, метал, племенити метали, стакло, пластика и друго);

2) уметничка керамика;

3) радови из области унутрашње архитектуре, фасадне архитектуре, обликовања простора, као и обављање надзора над извођењем тих радова;

4) уметничка решења из области хортикултуре;

5) зидно сликарство и сликарство у простору (у техникама: фреска, графика, мозаик, интарзија, витраж, емајл и сл.) као и интарзирани предмети и предмети од емајла;

6) уметничка графичка решења (плакати, пригодна графика, сериграфија, опрема књига, часописа и листова, амбалажа, годишњаци, каталози, проспекти, алманаси и сл.);

7) уметничка фотографија и дела произведена поступком сличним фотографији;

8) уметничка обрада текстила (таписерија, ткани текстил и сл.);

9) уметничка решења за сценографију и костимографију;

10) модно креаторство;

11) решења за индустријско обликовање;

12) рестаураторска и конзерваторска дела из области културе и уметности;

13) идејне скице и цртежи у примењеној уметности, као и продати прототипови примењене уметности, ако су по постојећим обичајима задржали карактер оригинала.

Члан 52а

Приходом од права сродних ауторском праву (у даљем тексту: сродна права), сматра се накнада коју обвезник оствари по основу:

- 1) права интерпретатора;
- 2) права произвођача фонограма;
- 3) права произвођача видеограма;
- 4) права произвођача емисије;
- 5) права произвођача базе података.

Члан 53.

Приходом од права индустријске својине сматра се накнада коју обвезник оствари по основу:

- 1) патената;
- 2) малих патената;
- 3) жигова;
- 4) модела и узорака;
- 5) техничких унапређења.

Порески обвезник

Члан 54.

Обвезник пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине је физичко лице које као аутор, носилац сродних права, односно власник права индустријске својине остварује накнаду по основу ауторског и сродног права, односно права индустријске својине.

Обвезник пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине је и наследник имовинског ауторског и сродног права и права индустријске својине и свако друго физичко лице које остварује накнаду по тим основама.

Пореска основица

Члан 55.

Опорезиви приход од ауторских и сродних права и права индустријске својине чини разлика између бруто прихода и трошкова које је обвезник имао при остваривању и очувању прихода, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Нормирани трошкови

Члан 56.

Обвезнику - аутору, односно носиоцу сродног права признају се следећи нормирани трошкови:

1) за вајарска дела, таписерије, уметничку керамику, керамопластику, мозаик и витраж, за уметничку фотографију, зидно сликарство и сликарство у простору у техникама: фреска, графика, интарзија, емајл, интарзиране и емајлиране предмете, костимографију, модно креаторство и уметничку обраду текстила (ткани текстил, штампани текстил и сл.) - 50% од бруто прихода;

2) за сликарска дела, графичка дела, индустријско обликовање са израдом модела и макета, ситну пластику, радове визуелних комуникација, радове у области унутрашње архитектуре и обраде фасада, обликовање простора, радове на подручју хортикултуре, вршење уметничког надзора над извођењем радова у области унутрашње и фасадне архитектуре, обликовања простора и хортикултуре са израдом модела и макета, уметничка решења за сценографију, научна, стручна, књижевна и публицистичка дела, превођење, односно преводи, музичка и кинематографска дела и рестаураторска и конзерваторска дела у области културе и уметности, за извођење уметничких дела (свирање и певање, позоришна и филмска глума, рецитовање), снимање филмова и идејне скице за таписерију и костимографију кад се не изводе у материјалу - 43% од бруто прихода;

3) за интерпретацију, односно извођење естрадних програма забавне и народне музике, производњу фонограма, производњу видеограма, производњу емисије, производњу базе података и за друга ауторска и сродна права која нису наведена у тач. 1) и 2) овог члана - 34% од бруто прихода.

Члан 56а

Обвезнику - аутору, односно носиоцу сродног права, поред нормираних трошкова из члана 56. овог закона признају се и стварни трошкови из члана 57. став 1. овог закона.

Стварни трошкови

Члан 57.

Обвезницима из члана 54. овог закона, признаје се као трошак у пуном износу накнада коју плаћају за услуге одговарајућој ауторској агенцији, организацији за заштиту музичког ауторског права и предузећима и другим правним лицима овлашћеним за продају и наплату прихода од ауторских дела.

Обвезнику - аутору и носиоцу сродних права, на његов захтев, уместо нормираних признаће се стварни трошкови које је имао при остваривању и очувању прихода, ако за то поднесе доказе.

Обвезнику - власнику права индустријске својине, признају се као трошак код утврђивања опорезивог прихода следећи стварни трошкови:

1) таксе и трошкови који се плаћају за заштиту патената, малих патената, жигова, модела, узорака и техничких унапређења, према потврди надлежног органа за њихову заштиту;

2) трошкови израде нацрта и техничког описа патената, малих патената, жигова, модела, узорака и техничких унапређења, који су били саставни део пријаве којом се од надлежног органа тражи њихова заштита, према потврди стручног лица које је израдило те нацрте и

техничке описе и уз мишљење о реалности ових трошкова које издаје одговарајућа струковна организација проналазача;

3) трошкови за израду прототипа, потребног да би се патент, мали патент, жиг, модел, узорак или техничко унапређење проверили, под условом да су пријављени, односно заштићени. Ако је прототип израђен у предузећу, односно установи, потврду о трошковима израде издаје израђивач. Ако је прототип израдио проналазач у сопственој режији, признају се стварни трошкови које је имао, а мишљење о реалности трошкова издаје одговарајућа струковна организација проналазача.

Пореска стопа

Члан 58.

Стопа пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине износи 20%.

Временско разграничење прихода

Члан 59.

Приходи од ауторских и сродних права и права индустријске својине које је обвезник - аутор, носилац сродних права или власник права индустријске својине остварио за дело које је стварао дуже од једне године, приликом утврђивања прихода, деле се, на захтев обвезника, на онолико једнаких делова колико је година дело стварано, а не дуже од пет.

У случају из става 1. овог члана у свакој години опорезује се сразмерни део прихода.

Процена пореске основице

Члан 60.

Ако Пореска управа утврди да је интерпретатор, менаџер или друго ангажовано лице по основу естрадног програма забавне и народне музике или другог забавног програма остварило приход, а није закључило уговор са организатором таквог програма, или оцени да је остварени приход већи од уговореног прихода, бруто приход се утврђује проценом у складу са законом који уређује порески поступак и пореску администрацију, а опорезује без признавања нормираних, односно стварних трошкова.

Глава пета

ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД КАПИТАЛА

Предмет опорезивања

Члан 61.

Приходом од капитала сматрају се:

1) камата по основу зајма, штедних и других депозита (орочених или по виђењу) и по основу дужничких и сличних хартија од вредности;

2) дивиденде и удели у добити;

3) примања запослених и чланова управе привредног друштва по основу учешћа у добити - у новцу или путем доделе или опцијске куповине сопствених акција;

4) узимање из имовине и коришћење услуга привредног друштва од стране власника привредног друштва за њихове приватне потребе, извршене у складу са законом (у даљем тексту: узимање из имовине привредног друштва);

5) примање члана отвореног инвестиционог фонда по основу права на сразмерни део прихода од инвестиционе јединице тог фонда.

Каматом, у смислу става 1. тачка 1) овог члана, сматра се и део прихода остварен код отуђења или откупа дисконтне дужничке хартије од вредности који представља разлику између набавне и продајне цене, односно између набавне и откупне цене дисконтне дужничке хартије од вредности.

За дисконтну дужничку хартију од вредности из става 2. овог члана сматра се и безкупонска дужничка хартија од вредности.

Каматом по купонској дужничкој хартији од вредности не сматра се онај део разлике у цени који представља капитални добитак.

Министар финансија ближе уређује начин утврђивања камате и капиталног добитка из става 4. овог члана.

Члан 61а

Приход од дивиденде умањује се, пре утврђивања пореске основице, за износ годишње рате продајне цене по основу куповине друштвеног и државног капитала, односно имовине јавном аукцијом, у смислу прописа којима се уређују услови и поступак промене власништва друштвеног, односно државног капитала, уплаћене пре исплате дивиденде, а највише до износа исплаћене дивиденде.

Порески обвезник

Члан 62.

Обвезник пореза на приходе од капитала је физичко лице које остварује те приходе.

Пореска основица

Члан 63.

Опорезиви приход од капитала чини остварена камата из члана 61. став 1. тачка 1) овог закона, као и позитивна разлика остварена отуђењем или откупом дисконтне дужничке хартије од вредности из члана 61. ст. 2. и 3. овог закона, за период од дана стицања до дана отуђења или откупа те хартије.

Опорезиви приход од капитала из члана 61. став 1. тач. 2) до 5) овог закона чини приход исплаћен (расподељен) обвезнику, односно остварен узимањем из имовине привредног друштва, као и примање по основу права члана отвореног инвестиционог фонда на сразмерни део прихода од инвестиционе јединице. Ако је примање остварено у неневчаном облику, вредност тог примања се процењује према упоредивој тржишној вредности.

Пореска стопа

Члан 64.

Стопа пореза на приходе од капитала износи 10%.

Пореска ослобођења

Члан 65.

Не плаћа се порез на приходе од капитала на камату:

- 1) на динарска средства по основу штедних и других депозита (орочених или по виђењу);
- 2) по основу дужничких хартија од вредности, у смислу прописа којима је уређено тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената, чији је издавалац Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије;
- 3) (брисана).

Глава шеста ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД НЕПОКРЕТНОСТИ

Предмет опорезивања

Члан 66.

Приходима од непокретности сматрају се приходи које обвезник оствари издавањем у закуп или подзакуп непокретности, а нарочито: земљишта, стамбених и пословних зграда, делова тих зграда, станова, делова станова, пословних просторија и гаража.

Приходе од непокретности из става 1. овог члана чине остварена закупнина и вредност свих реализованих обавеза и услуга на које се обавезао купац, односно подкупац.

Порески обвезник

Члан 67.

Обвезник пореза на приходе од непокретности је физичко лице које издавањем у закуп или подзакуп непокретности оствари приходе по том основу.

Обвезником у смислу става 1. овог члана не сматра се предузетник који непокретности издаје у закуп или подзакуп у оквиру обављања регистроване самосталне делатности.

Пореска основица

Члан 68.

Опорезиви приход од непокретности чини бруто приход из члана 66. став 2. овог закона, умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

Изузетно од става 1. овог члана, код утврђивања опорезивог прихода од непокретности оствареног по основу изнајмљивања станова, соба и постеља путницима и туристима за које је плаћена боравишна такса, нормирани трошкови се признају у висини од 50% од бруто прихода.

Обвезнику пореза на приходе од непокретности, на његов захтев, уместо нормираних трошкова признаће се стварни трошкови које је имао при остваривању и очувању прихода, ако за то поднесе доказе.

Стварним трошковима сматра се и износ једногодишње амортизације, обрачунате применом пропорционалне методе по стопи из номенклатуре средстава за амортизацију.

Ако је обвезник закупац који непокретност издаје у подзакуп, од закупнине коју остварује одбија се закупнина коју плаћа закуподавцу.

Пореска стопа

Члан 69.

Стопа пореза на приходе од непокретности износи 20%.

Паушално опорезивање

Члан 70.

Ако је пријављени приход од непокретности мањи од оног који би се могао постићи на тржишту, надлежни порески орган ће приход од непокретности утврдити у висини прихода који се могу постићи на тржишту.

Као приход из става 1. овог члана узима се закупнина која се може постићи према месним приликама, упоређивањем са закупнином за сличне објекте који се издају у закуп под приближно сличним условима.

Временско разграничење прихода

Члан 71.

Приходи од непокретности у виду закупнине која је примљена за више година одједном, приликом утврђивања прихода, деле се на захтев обвезника на онолико једнаких делова колики је број година за коју је закупнина плаћена, а не дуже од пет.

У случају из става 1. овог члана у свакој години опорезује се сразмерни део прихода.

Глава седма ПОРЕЗ НА КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ

Појам капиталног добитка и капиталног губитка

Члан 72.

Капиталним добитком сматра се приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду (у даљем тексту: продаја):

- 1) стварних права на непокретностима;
- 2) трајног права коришћења и права градње на градском грађевинском земљишту;
- 3) ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине;
- 4) удела у имовини правних лица, акција и осталих хартија од вредности, осим дужничких хартија од вредности;
- 5) инвестиционе јединице откупљене од стране отвореног инвестиционог фонда, сагласно закону који уређује инвестиционе фондове;
- 6) инвестиционе јединице добровољног пензијског фонда;
- 7) акумулираних средстава по основу програмиране исплате са рачуна члана добровољног пензијског фонда.

Изузетно од става 1. тачка 4) овог члана, капиталним добитком по основу купонске дужничке хартије од вредности сматра се онај део разлике у цени који је утврђен на начин прописан актом из члана 61. став 5. овог закона.

Капиталним добитком сматра се онај приход који обвезник, као члан отвореног, затвореног, односно приватног инвестиционог фонда, оствари као разлику између куповне и откупне цене инвестиционе јединице, акција, односно удела, сагласно закону који уређује инвестиционе фондове.

Капиталним добитком сматра се онај део разлике између акумулираних средстава повучених једнократном исплатом, програмираном исплатом или куповином ануитета из добровољног пензијског фонда и висине уплаћеног пензијског доприноса.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене усклађене према одредбама овог закона.

Кад је разлика из става 2. овог члана негативна, у питању је капитални губитак.

Обвезник који је право, удео или хартију од вредности пре продаје држао у свом портфељу пре 24. јануара 1994. године не остварује капитални добитак њиховом продајом.

Члан 72а

Капитални добитак се не утврђује и не опорезује код преноса права, удела или хартија од вредности у следећим случајевима:

- 1) (брисана)
- 2) ако се пренос врши између брачних другова и крвних сродника у правој линији;
- 3) ако се пренос врши између разведених брачних другова, а у непосредној је вези са разводом брака.

Капитални добитак се не утврђује и не опорезује на приход остварен по основу преноса дужничких хартија од вредности, у смислу прописа којима је уређено тржиште хартија од

вредности и других финансијских инструмената, чији је издавалац Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије.

Члан 72б

Пренос рачуна из постојећег у други добровољни пензијски фонд, који изврши фонд по налогу и за рачун члана добровољног пензијског фонда, у складу са законом који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове, не сматра се капиталним добитком.

Одређивање капиталног добитка

Члан 73.

За сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, продајном ценом се сматра уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне.

Као уговорена, односно тржишна цена из става 1. овог члана узима се цена без пореза на пренос апсолутних права.

Код преноса права путем размене за друго право, продајном ценом се сматра тржишна цена права које се даје у размену.

Продајном ценом инвестиционе јединице сматра се откупна цена инвестиционе јединице која се састоји од нето вредности имовине отвореног друштва по инвестиционој јединици на дан подношења захтева члана фонда за откуп инвестиционих јединица, увећане за накнаду за куповину уколико је друштво за управљање наплаћује, сагласно закону који уређује инвестиционе фондове.

Код повлачења акумулираних средстава из добровољног пензијског фонда, продајном ценом се сматра износ исплаћених акумулираних средстава члану пензијског фонда на име његовог удела у нето имовини пензијског фонда, сагласно закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове.

Члан 74.

За сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, набавном ценом се сматра цена по којој је обвезник стекао право, удео, или хартију од вредности, односно цена коју је утврдио порески орган у складу са овим законом.

Набавна цена инвестиционе јединице састоји се од нето вредности имовине отвореног фонда по инвестиционој јединици на дан уплате, увећане за накнаду за куповину уколико је друштво за управљање наплаћује, сагласно закону који уређује инвестиционе фондове.

Код повлачења акумулираних средстава из добровољног пензијског фонда, набавном ценом се сматра износ новчаних средстава по основу пензијских доприноса уплаћених у добровољни пензијски фонд, односно износ новчаних средстава уплаћених у добровољни пензијски фонд који одговара проценту средстава повучених програмираном исплатом.

Код продаје непокретности коју је обвезник сам изградио, набавну цену из става 1. овог члана чини износ трошкова изградње, а ако обвезник не докаже износ трошкова изградње,

тржишна цена непокретности која је узета или могла бити узета као основица пореза на имовину у години настанка обавезе по основу пореза на имовину.

Код продаје непокретности у изградњи, набавну цену из става 1. овог члана чини износ трошкова изградње које је обвезник имао до дана продаје.

Код хартија од вредности које су котиране на берзи, набавном ценом из става 1. овог члана сматра се цена коју обвезник документује као стварно плаћену, односно, ако то не учини, најнижа забележена цена по којој се трговало у периоду од годину дана који претходи продаји хартије од вредности.

Код хартија од вредности које се не котирају на берзи, набавном ценом из става 1. овог члана сматра се цена коју обвезник документује као стварно плаћену, односно, ако то не учини, њена номинална вредност.

Набавна цена из става 1. овог члана увећава се годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана продаје, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, а у случају непокретности и умањује по основу амортизације, обрачунате применом пропорционалне методе по стопи из номенклатуре средстава за амортизацију.

Изузетно од става 8. овог члана, код продаје непокретности коју је обвезник сам изградио и код продаје инвестиционе јединице, односно програмиране исплате из члана 72. став 1. тач. 5), 6) и 7) овог закона, ревалоризација набавне цене врши се за улагање, односно извршено плаћање за сваку годину, према приложеној документацији, почевши од 1. јануара наредне године за извршена улагања, односно плаћања у претходној години, до дана продаје. За хартије од вредности које су котиране на берзи, чија је набавна цена утврђена као најнижа забележена цена из става 6. овог члана, ревалоризација набавне цене врши се од наредног дана од дана кад је забележена најнижа цена по којој се трговало, до дана продаје.

Члан 75.

Ако је право, удео или хартију од вредности обвезник стекао поклоном или наслеђем после 24. јануара 1994. године, набавном ценом из члана 74. став 1. овог закона сматра се цена по којој је поклонодавац, односно оставилац стекао то право, удео или хартију од вредности, ако се не може утврдити та цена онда њихова тржишна вредност у моменту стицања тог права, удела или хартије од вредности од стране поклонодавца, односно оставиоца.

Ако је обвезник из става 1. овог члана, право, удео или хартију од вредности стекао од поклонодавца, односно оставиоца који је то право, удео или хартију од вредности стекао пре 24. јануара 1994. године, набавна цена утврдиће се према тржишној вредности тог права, удела или хартије од вредности на дан 24. јануара 1994. године.

Ако је право, удео или хартију од вредности обвезник стекао уговором о доживотном издржавању, набавном ценом из члана 74. став 1. овог закона сматра се тржишна цена права, удела или хартије од вредности која је узета или могла бити узета као основица пореза на пренос апсолутних права у моменту њиховог стицања од стране обвезника.

Пореска основица

Члан 76.

Опорезиви приход на који се плаћа порез на капитални добитак чини капитални добитак утврђен на начин из чл. 72. до 75. овог закона.

Пореска стопа

Члан 77.

Стопа пореза на капитални добитак износи 10%.

Пребијање капиталних добитака и капиталних губитака

Члан 78.

Капитални губитак остварен продајом једног права, удела или хартије од вредности, може се пребити са капиталним добитком оствареним продајом другог права, удела или хартије од вредности у истој години.

Ако се и после пребијања из става 1. овог члана исказе капитални губитак, допуштено је његово пребијање у наредних пет година на рачун будућих капиталних добитака.

Пореско ослобођење

Члан 79.

Обвезник, који средства остварена продајом непокретности у року од 90 дана од дана продаје уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства, ослобађа се пореза на остварени капитални добитак.

Обвезнику који у року од 12 месеци од дана продаје непокретности, средства остварена продајом непокретности уложи за намене из става 1. овог члана, извршиће се повраћај плаћеног пореза на капитални добитак.

Министар финансија ближе уређује критеријуме за остваривање права на пореско ослобођење из става 1. овог члана.

Члан 79а

Повлачење акумулираних средстава по основу удела члана у нето имовини добровољног пензијског фонда која се, по налогу и за рачун члана фонда улаже у куповину ануитета у друштву за осигурање сагласно закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове, ослобађа се пореза на капитални добитак.

Порески кредит

Члан 80.

Ако обвезник у решавање стамбеног питања у смислу члана 79. овог закона уложи само део средстава остварених продајом непокретности, пореска обавеза му се сразмерно умањује.

Глава осма

ПОРЕЗ НА ОСТАЛЕ ПРИХОДЕ

Предмет опорезивања

Члан 81.

Осталим приходима сматрају се: приходи које обвезник оствари давањем у закуп опреме, транспортних средстава и других покретних ствари, добици од игара на срећу, приходи од осигурања лица, приходи спортиста и спортских стручњака и други приходи, осим оних који су посебно изузети овим законом.

Приходи од давања у закуп покретних ствари

Члан 82.

Обвезник пореза на приходе од давања у закуп опреме, транспортних средстава и других покретних ствари је физичко лице које те ствари даје у закуп.

Бруто приходи од давања у закуп опреме, транспортних средстава и других покретних ствари обухватају остварену закупнину и вредност свих реализованих обавеза и услуга на које се обавезао купац.

Опорезиви приход од издавања у закуп покретних ствари утврђује се одбијањем нормираних трошкова од бруто прихода у висини од 20%.

Обвезнику који то захтева и документује, порески орган ће уместо нормираних трошкова признати трошкове амортизације, финансирања, инвестиционог и текућег одржавања имовине и друге стварне трошкове које је имао у вези са стварима које је дао у закуп.

Ако је пријављени приход од давања у закуп покретних ствари мањи од оног који би уобичајено могао да се постигне на тржишту, надлежни порески орган ће овај приход утврдити у висини прихода који би се могао постићи на тржишту, у складу са чланом 70. овог закона.

Добици од игара на срећу

Члан 83.

Обвезник пореза на добитке од игара на срећу је физичко лице које оствари добитак од игара које се сматрају играма на срећу у смислу закона који уређује игре на срећу.

Опорезиви приход за добитке од игара на срећу представља сваки појединачни добитак од игара на срећу, осим оних који су ослобођени овим законом.

Појединачним добитком у смислу става 2. овог члана сматра се укупан добитак по свим комбинацијама у играма на срећу са више комбинација.

Ако се добитак састоји од ствари и права, опорезиви приход из става 2. овог члана представља тржишна вредност ствари или права у моменту када је добитак остварен.

Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на:

- 1) појединачно остварен добитак од игара на срећу до износа од 15.000 динара;
- 2) лутријске згодитке по јавним зајмовима;

3) остварен добитак од игара које се приређују у играчницама (казинима) и на аутоматима.

Приходи од осигурања лица

Члан 84.

Обвезник пореза на приходе од осигурања лица је физичко лице које оствари накнаду из осигурања лица.

Опорезиви приход од осигурања лица представља вредност исплаћене накнаде из осигурања лица умањену за износ новчаних средстава уплаћених по основу премија осигурања, ако није изузета од опорезивања у складу са чланом 9. став 1. тачка 7) овог закона.

Изузетно од става 2. овог члана, опорезиви приход од осигурања лица, у случају кад се повучена акумулирана средства по основу удела члана у нето имовини добровољног пензијског фонда, по налогу и за рачун члана фонда, уложе у куповину ануитета у друштву за осигурање сагласно закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове, представља вредност исплаћене накнаде из осигурања лица умањену за износ повучених акумулираних средстава уложених у куповину ануитета.

Приходи спортиста и спортских стручњака

Члан 84а

Приходи спортиста и спортских стручњака обухватају примања која остваре професионални спортисти, спортисти аматери, спортски стручњаци и стручњаци у спорту од спортске организације, односно организације за обављање спортске делатности, спортских друштава и савеза, која немају карактер зараде у смислу прописа којима се уређује спорт, односно радни односи.

Приходима из става 1. овог члана сматрају се нарочито примања по основу:

- 1) накнаде на име закључења уговора (трансфер и др.);
- 2) накнаде за коришћење лика спортисте;
- 3) новчане помоћи врхунским спортистима са посебним заслугама;
- 4) (брисана);
- 5) стипендије врхунским спортистима за спортско усавршавање;
- 6) новчане и друге награде;
- 7) националног признања и награде за посебан допринос развоју и афирмацији спорта;
- 8) накнаде и награде за рад спортским стручњацима, односно стручњацима у спорту (тренери, судије, делегати и др.).

Опорезиви приход за примања спортиста и спортских стручњака из ст. 1. и 2. овог члана утврђује се одбијањем нормираних трошкова од бруто прихода у висини од 50%.

Други приходи

Члан 85.

Осталим приходима у смислу овог закона сматрају се и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито:

- 1) приходи по основу уговора о делу;
- 2) приходи по основу уговора о обављању привремених и повремених послова закључених преко омладинске или студентске задруге са лицем до навршених 26 година живота ако је на школовању у установама средњег, вишег или високог образовања;
- 3) приходи по основу допунског рада;
- 4) приходи по основу трговинског заступања;
- 5) (брисана)
- 6) примања чланова управног и надзорног одбора правног лица;
- 7) накнада посланицима и одборницима;
- 8) накнада у вези са извршавањем послова одбране, цивилне заштите и заштите од елементарних непогода;
- 9) примања стечајних управника, судских вештака, судија поротника и судских тумача;
- 10) приходи по основу прикупљања и продаје секундарних сировина, прикупљања и продаје шумских плодова и лековитог биља, узгајања и продаје печурака, узгоја и продаје пчелињег роја (пчела), узгоја и продаје пужева, односно по основу продаје других добара остварених обављањем привремених или повремених послова, ако нису опорезовани као приходи од самосталне делатности, односно као приходи од пољопривреде и шумарства у смислу овог закона;
- 11) награде, новчане помоћи и друга давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која по својој природи чине доходак физичких лица;
- 12) примања из члана 9. овог закона изнад прописаних неопорезивих износа;
- 13) накнаде трошкова и други расходи лицима која нису запослена код исплатиоца;
- 14) сви други приходи који нису опорезовани по другом основу или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по овом закону.

Обвезник пореза на друге приходе је физичко лице које оствари приходе из става 1. овог члана.

Опорезиви приход за приходе из става 1. овог члана чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

Изузетно од става 1. тачка 13) овог члана, порез на друге приходе не плаћа се на документоване накнаде трошкова по основу службених путовања, највише до износа тих трошкова који су изузети од плаћања пореза на зараде за запослене по члану 18. тач. 2) до 4) овог закона, ако се исплата врши физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, и то:

1) упућеним, односно позваним од стране државног органа или организације, са правом накнаде трошкова, независно од тога из којих средстава се врши исплата;

2) члановима представничких и извршних тела Републике, територијалне аутономије и локалне самоуправе, у вези са вршењем функције;

3) упућеним на рад у Републику, по налогу иностраног послодавца, а у вези са делатношћу домаћег исплатиоца;

4) ако добровољно, односно по позиву сарађују у хуманитарне, здравствене, васпитно-образовне, културне, спортске, научно-истраживачке, верске и друге сврхе, односно сарађују у синдикалним организацијама, привредним коморама, политичким странкама, савезима и удружењима, невладиним и у другим недобитним организацијама, при чему не остварују било коју другу накнаду по основу те сарадње.

На друге приходе које оствари члан ученичке задруге, члан омладинске или студентске задруге до навршених 26 година живота ако је на школовању у институцијама за средње, више и високо образовање, као и физичко лице по основу прикупљања и продаје секундарних сировина, шумских плодова и лековитог биља, обрачунати порез умањује се за 40%.

Пореска стопа

Члан 86.

Стопа пореза на остале приходе износи 20%.

Изузетно од става 1. овог члана, стопа пореза на приходе од осигурања лица износи 10%.

Део трећи ГОДИШЊИ ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Доходак за опорезивање

Члан 87.

Годишњи порез на доходак грађана плаћају физичка лица - резиденти, укључујући и странца - резидента, који су у календарској години остварили доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Дохотком из става 1. овог члана сматра се годишњи збир:

1) зарада из чл. 13. до 14б овог закона;

2) опорезивог прихода од самосталне делатности из чл. 33. и 40. овог закона;

3) опорезивог прихода од ауторских и сродних права и права индустријске својине из чл. 55. и 60. овог закона;

4) опорезивог прихода од непокретности из чл. 68. и 70. овог закона;

5) опорезивог прихода од давања у закуп покретних ствари из члана 82. ст. 3. до 5. овог закона;

6) опорезивог прихода од осигурања лица из члана 84. ст. 2. и 3. овог закона;

7) опорезивог прихода спортиста и спортских стручњака из члана 84а овог закона;

8) опорезивих других прихода из члана 85. овог закона;

9) прихода по основима из тач. 1) до 8) овог става, остварених и опорезованих у другој држави.

Зараде из става 2. тачка 1) овог члана и опорезиви приходи из тач. 3), 7) и 8) тог става умањују се за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање плаћене у Републици на терет лица које је остварило зараду, односно опорезиве приходе, а опорезиви приходи из тач. 2), 4), 5) и 6) тог става умањују се за порез плаћен на те приходе у Републици.

Зараде из става 2. тачка 1) овог члана и опорезиви приходи из тач. 3), 7) и 8) тог става умањују се за доприносе за обавезно социјално осигурање највише до износа доприноса плаћених на терет лица које је остварило зараду, односно опорезиве приходе, на износ највише годишње основице доприноса за годину за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана.

Приходи из става 2. тачка 9) овог члана умањују се за порез плаћен у другој држави.

Доходак за опорезивање чини разлика између дохотка утврђеног у складу са ст. 2. до 5. овог члана и неопорезивог износа из става 1. овог члана.

Пореска основица

Члан 88.

Основица годишњег пореза на доходак грађана је опорезиви доходак, који чини разлика између дохотка за опорезивање из члана 87. став 6. овог закона и личних одбитака који износе:

1) за пореског обвезника - 40% од просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике;

2) за издржаваног члана породице - 15% од просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, по члану.

Укупан износ личних одбитака из става 1. овог члана не може бити већи од 50% дохотка за опорезивање.

Ако су два или више чланова породице обвезници годишњег пореза на доходак грађана, одбитак за издржаване чланове породице може остварити само један обвезник.

Пореске стопе

Члан 89.

Годишњи порез на доходак грађана плаћа се на основицу из члана 88. овог закона, по следећим стопама:

- на износ до шестоструке просечне годишње зараде - 10%;
- на износ преко шестоструке просечне годишње зараде - 10% на износ до шестоструке просечне годишње зараде + 15% на износ преко шестоструке просечне годишње зараде.

Део четврти УТВРЂИВАЊЕ И НАПЛАТА ПОРЕЗА

Глава прва ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 90.

(Брисан)

Глава друга ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ

Општи јавни позив

Члан 91.

Грађанин који остварује доходак у смислу овог закона дужан је да поднесе пореску пријаву, ако овим законом није друкчије одређено.

Надлежни порески орган најкасније до 31. децембра сваке године, општим јавним позивом позива грађане на подношење пореских пријава.

Пријава за годишњи порез на доходак грађана

Члан 92.

Обвезник годишњег пореза на доходак грађана дужан је да за остварени доходак у години за коју се врши утврђивање пореза поднесе пореску пријаву са тачним подацима надлежном пореском органу по истеку те године, а најкасније до 15. марта наредне године (у даљем тексту: годишња пријава).

Пријава за порез на приходе од самосталне делатности и порески биланс

Члан 93.

Предузетник и обвезник пореза на приходе од пољопривреде и шумарства, који воде пословне књиге, дужни су да пореску пријаву и порески биланс, са тачним подацима, поднесу надлежном пореском органу најкасније до 15. марта наредне године.

Уз пореску пријаву и порески биланс, обвезници из става 1. овог члана дужни су да надлежном пореском органу доставе и финансијске извештаје које подносе надлежном органу у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија (биланс стања, биланс успеха) ако воде двојно књиговодство, односно биланс успеха ако воде просто књиговодство, као и документацију коју надлежни орган затражи у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

Предузетник који порез плаћа на паушални приход, коме се у години која претходи години за коју се врши утврђивање пореза значајније измени обим пословања, односно промета и други услови од утицаја на остваривање права на паушално опорезивање и висину пореске обавезе, дужан је да поднесе пореску пријаву најкасније до 31. јануара године за коју се утврђује порез.

Члан 94.

Предузетник који у току године започне обављање самосталне делатности, дужан је да поднесе пореску пријаву, у којој ће дати процену прихода и расхода, односно процену промета до краја прве пословне године, најкасније у року од 15 дана од дана уписа у регистар надлежног органа, односно од почетка обављања делатности.

Обвезник који у току године трајно, односно привремено одјави обављање самосталне делатности, дужан је да поднесе пореску пријаву за коначно утврђивање пореза, односно за утврђивање пореза до дана привремене одјаве, у року од 30 дана од дана престанка обављања делатности.

Предузетник из става 2. овог члана који води пословне књиге дужан је да уз пореску пријаву поднесе и порески биланс, као и документацију из члана 93. став 2. овог закона.

Предузетник коме престане статус обвезника пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, уз захтев за паушално опорезивање из члана 42. став 1. овог закона, дужан је да поднесе и пореску пријаву у року од 15 дана од дана пријема акта надлежног пореског органа којим се потврђује брисање из евиденције за порез на додату вредност.

Пријава за порез на капиталне добитке и остале приходе на које се порез не плаћа по одбитку

Члан 95.

Обвезник који у току године оствари или започне остваривање прихода на капиталне добитке и остале приходе на које се порез не плаћа по одбитку, дужан је да поднесе пореску пријаву најкасније у року од 15 дана од почетка остваривања прихода.

Предузетник који порез плаћа на паушално утврђен приход дужан је да посебно поднесе пореску пријаву за приходе на капиталне добитке из чл. 72. до 76. овог закона.

Обвезник пореза на приходе од непокретности из члана 67. овог закона, као и обвезник пореза на приходе од давања у закуп покретних ствари из члана 82. овог закона, дужни су да поднесу пореску пријаву и у случају када се овај порез плаћа по одбитку, најкасније у року од 15 дана од дана закључења уговора о закупу, односно подзакупу.

Пријава обвезника - нерезидента

Члан 96.

Обвезник - нерезидент подноси пореску пријаву за поједине врсте прихода које остварује за које није предвиђено плаћање пореза по одбитку.

Пријава из става 1. овог члана подноси се пореском органу на чијој територији је обвезник остварио приходе, односно према боравишту обвезника.

За обвезника из става 1. овог члана, плаћени порез по пореској пријави из става 2. овог члана, заједно са плаћеним порезима по одбитку, сматра се коначно утврђеном пореском обавезом.

Члан 97.

Облик и садржину пореске пријаве прописује министар финансија.

Надлежност пореског органа

Члан 98.

Пореску пријаву обвезник је дужан да поднесе:

1) за приходе од самосталне делатности - пореском органу на чијој територији је регистровано обављање делатности;

2) за приходе од непокретности - пореском органу на чијој територији се налази непокретност;

3) за годишњи порез на доходак грађана, за капиталне добитке и за остале приходе на које се порез не плаћа по одбитку - пореском органу на чијој територији обвезник има пребивалиште.

За приходе од пољопривреде и шумарства који се опорезују према катастарском приходу не подноси се пореска пријава.

Глава трећа УТВРЂИВАЊЕ И НАПЛАТА ПОРЕЗА

Начин утврђивања и плаћања пореза

Члан 99.

По одбитку од сваког појединачно оствареног прихода утврђују се и плаћају порези на следеће приходе:

1) зараде;

2) приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине, ако је исплатилац прихода правно лице или предузетник;

3) приходе од капитала;

- 4) приходе од непокретности, ако је исплатилац прихода правно лице или предузетник;
- 5) приходе од давања у закуп покретних ствари, ако је исплатилац прихода правно лице или предузетник;
- 6) добитке од игара на срећу;
- 7) приходе од осигурања лица;
- 7а) приходе спортиста и спортских стручњака;
- 8) остале приходе, ако је исплатилац прихода правно лице или предузетник.

Под правним лицем у смислу става 1. овог члана подразумева се и део правног лица, односно пословна јединица нерезидентног правног лица која је регистрована код надлежног државног органа (представништво и др.), као и државни органи и организације.

Члан 100.

По решењу надлежног пореског органа утврђују се и плаћају порези на следеће приходе:

- 1) приходе од пољопривреде и шумарства;
- 2) приходе од самосталне делатности;
- 3) капиталне добитке;
- 4) приходе из члана 99. став 1. тач. 2), 4), 5) и 8) овог закона на које се порез не плаћа по одбитку, односно када исплатилац прихода није правно лице или предузетник.

Порези по одбитку

Члан 101.

Порез по одбитку из члана 99. овог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода.

Члан 101а

Код утврђивања основице пореза на зараде у смислу члана 15а став 2. овог закона, зарада из става 1. тог члана умањује се за 5.000 динара месечно у пуном износу за запосленог који ради са пуним радним временом.

За запосленог који ради са непуним радним временом, умањење из става 1. овог члана је сразмерно радном времену тог запосленог у односу на пуно радно време.

Кад запослени остварује пуно радно време код два или више послодаваца, умањење из става 1. овог члана врши сваки послодавац сразмерно радном времену код послодавца у односу на пуно радно време, с тим што укупно умањење износи 5.000 динара месечно.

Кад запослени остварује непуно радно време код два или више послодаваца, сваки послодавац врши умањење сразмерно радном времену код послодавца у односу на укупно радно време, с тим што збир умањења мора бити мањи од 5.000 динара месечно, односно сразмерно укупном радном времену запосленог у односу на пуно радно време.

Начин и поступак обрачунавања пореза на зараде из ст. 1. до 4. овог члана и достављање података Пореској управи ближе уређује министар финансија.

Члан 102.

(Брисан)

Члан 103.

За приходе од капитала по основу камате, банка или други исплатилац прихода дужан је да у току године утврди порез по одбитку у моменту исплате, односно приликом приписивања камате, а најкасније код годишњег обрачуна камате.

Изузетно од става 1. овог члана, када се салдирање новца по основу отуђења или откупа дужничке хартије од вредности врши преко Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар), Централни регистар у моменту салдирања новца по основу отуђења или откупа дужничке хартије од вредности, обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани уплатни рачун порез на приход од капитала на остварену камату за период од дана стицања до дана отуђења или откупа дужничке хартије од вредности.

Члан 104.

Предузетник који води пословне књиге обрачунава и наплаћује порез по одбитку на приходе које остварује нерезидентно правно лице у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица.

Члан 105.

(Брисан)

Члан 106.

Исплатилац из члана 101. овог закона дужан је да обвезнику, приликом сваке исплате, као и по истеку године, изда обрачун са подацима о: бруто приходу, трошковима, опорезивом приходу, олакшицама, плаћеним доприносима за социјално осигурање и плаћеном порезу.

Исплатиоцем у смислу става 1. овог члана, у случају када Централни регистар, сагласно члану 103. став 2. овог закона, обрачунава, обуставља и уплаћује порез по одбитку на камату по основу отуђења или откупа дужничке хартије од вредности, сматра се банка - члан Централног регистра код које се води наменски новчани рачун обвезника пореза за плаћања по основу продаје хартија од вредности.

Члан 107.

Обвезник који остварује зараде и друге приходе у или из друге државе, код дипломатског или конзуларног представништва стране државе, односно међународне организације или код представника и службеника таквог представништва, односно

организације, дужан је да сам обрачуна и уплати порез по одбитку по одредбама овог закона, ако порез не обрачуна и не уплати исплатилац прихода.

Обавезу обрачуна и плаћања пореза у складу са ставом 1. овог члана, обвезник пореза има и у случају ако порез по одбитку не обрачуна и не уплати други исплатилац, као и ако приход оствари од лица које није обвезник обрачунавања и плаћања пореза по одбитку.

У случају из ст. 1. и 2. овог члана, обвезник је дужан да сам обрачуна и уплати порез и да надлежном пореском органу достави пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу најкасније у року од 30 дана од дана када је примио зараду или друге приходе.

Надлежност пореског органа из става 3. овог члана одређује се према месту пребивалишта, односно боравишта обвезника.

Образац пореске пријаве из става 3. овог члана прописује министар финансија.

Члан 107а

Код обрачуна пореза по одбитку на приходе нерезидента, исплатилац прихода примењује одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је Србија закључила уговор о избегавању двоструког опорезивања, и да је он стварни власник прихода.

Статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања у смислу става 1. овог члана, нерезидент доказује код исплатиоца прихода потврдом о резидентности овереном од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент, и то на посебном образцу прописаном подзаконским актом донетим у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Ако исплатилац прихода примени одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, а нису испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана, што за последицу има мање плаћени износ пореза, сносиће разлику између плаћеног пореза и дугованог пореза по овом закону.

Надлежни порески орган, на захтев нерезидента, дужан је да изда потврду о порезу плаћеном у Републици.

Члан 108.

Ближе прописе о начину утврђивања, плаћања и евидентирања пореза по одбитку доноси министар финансија.

Регистар исплатилаца прихода интерпретаторима

Члан 108а

Пореска управа води Регистар исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма, на које се порез плаћа по одбитку, интерпретаторима, као ауторима или носиоцима сродних права, ансамблима и оркестрима, имитаторима, илузионистима и другим извођачима (у даљем тексту: интерпретатор), менаџерима и другим ангажованим лицима (у даљем тексту: друга ангажована лица).

Исплатиоци прихода из става 1. овог члана, у смислу овог закона, јесу:

1) правна и физичка лица која обављају регистровану делатност из области угоститељства, туризма, посредовања и других делатности, а у својим или закупљеним објектима организују извођење естрадних програма забавне и народне музике или других забавних програма;

2) правна и физичка лица регистрована за делатност производње и емитовања радио и телевизијског програма, која производе и емитују телевизијски програм забавне и народне музике, забавни, колажни, новогодишњи и слични програм, без обзира да ли им је издата или не дозвола за емитовање програма у складу са законом којим се уређује обављање радиодифузне делатности;

3) правна и физичка лица која обављају регистровану делатност, савези, удружења, организације, заједнице, месне заједнице и слични субјекти који у својим или закупљеним објектима или на другим местима организују концерте, културно-уметничке, туристичке и друге сличне манифестације и приредбе, на којима се изводе естрадни програми забавне и народне музике, новогодишњи и други слични забавни програми или друге забавне приредбе.

Исплатилац прихода из става 2. овог члана, дужан је да Пореској управи, према месту свог седишта, поднесе пријаву за упис у регистар из става 1. овог члана, најкасније до 31. јануара 2005. године.

Новоосновани исплатиоци прихода из става 2. овог члана, дужни су да Пореској управи, према месту свог седишта, поднесу пријаву из става 3. овог члана, у року од 15 дана од дана уписа у одговарајући регистар код надлежног органа.

Правна и физичка лица која обављају делатност из става 2. овог члана, а која нису исплатиоци прихода по основу извођења естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма, у случају да ангажују интерпретаторе и друга ангажована лица из става 1. овог члана, дужна су да у року од 48 сати од дана фактичког почетка организовања естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма, поднесу пријаву за упис у регистар из става 1. овог члана.

Исплатиоцу прихода из става 2. овог члана, Пореска управа решењем изриче меру привремене забране обављања делатности у трајању до 30 дана, ако Пореској управи у прописаном року не поднесе пријаву из ст. 3. и 4. овог члана за упис у регистар из става 1. овог члана.

Жалба против решења из става 6. овог члана није допуштена.

Исплатилац прихода из става 2. овог члана, дужан је да са интерпретатором и другим ангажованим лицем на извођењу естрадног програма забавне и народне музике или другог забавног програма, закључи уговор, и да Пореској управи до петог у месецу доставља писмено обавештење о закљученим уговорима у претходном месецу.

Исплатиоцу прихода из става 2. овог члана, Пореска управа решењем изриче меру привремене забране обављања делатности у трајању до 30 дана, ако организује извођење естрадног програма забавне и народне музике или другог забавног програма, ангажовањем лица из става 1. овог члана без закљученог уговора или ако Пореској управи у прописаном року не достави писмено обавештење о закљученим уговорима.

Жалба против решења из става 9. овог члана није допуштена.

Садржину пријаве из става 3. овог члана и обавештења из става 8. овог члана ближе уређује министар финансија.

Регистар послодаваца

Члан 108б

Пореска управа води Регистар правних и физичких лица, државних органа и организација, органа и организација јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе и других органа и организација у којима се исплаћују зараде, односно плате (у даљем тексту: послодавац).

Новоосновани послодавац дужан је да Пореској управи, према месту свог седишта, поднесе пријаву за упис у регистар из става 1. овог члана, у року од осам дана од дана уписа у одговарајући регистар код надлежног органа.

Садржину пријаве из става 2. овог члана, споразумно ближе уређују министар финансија и министар рада, запошљавања и социјалне политике.

Порези по решењу

Порез на приходе од пољопривреде и шумарства

Члан 109.

Порез на приходе од пољопривреде и шумарства утврђује решењем надлежни порески орган на основу података из катастра, а ако се утврђивање пореза врши према стварном приходу у складу са одредбама овог закона којима се уређује утврђивање пореза на приходе од самосталне делатности за предузетнике који воде пословне књиге.

Порез на приходе од самосталне делатности

Члан 110.

Порез на приходе од самосталне делатности утврђује се решењем надлежног пореског органа:

1) на основу података из пореске пријаве, пореског биланса, пословних књига и других података до којих дође путем контроле или на други начин - за обвезнике који воде пословне књиге;

2) на основу података из пореске пријаве, критеријума и елемената утврђених у складу са чланом 41. овог закона - за обвезнике који порез плаћају на паушално утврђен приход.

Ако порески орган утврди да подаци у пореској пријави, пореском билансу и пословним књигама не одговарају стварном стању, порез се може утврдити на начин из члана 111. овог закона.

Члан 111.

Ако обвезник пореза не поднесе пореску пријаву, пореска обавеза ће се утврдити на један од следећих начина:

1) на основу прегледа пословних књига, налаза контроле о прегледу пословања и других података којима располаже порески орган;

2) принципом упоређивања са другим обвезницима исте или сличне делатности, који ту делатност обављају под приближно једнаким условима, с тим што се као елементи упоређивања узимају нарочито: место где се делатност обавља, стручне квалификације, године старости, опремљеност средствима за рад, број запослених, асортиман производа и услуга и друге околности којима се доказује да упоређени обвезници врше делатност под приближно једнаким условима, односно да су им приближно једнаке могућности остваривања дохотка;

3) принципом упоређивања са просечном бруто зарадом, односно платом запослених код правних лица и предузетника у истој или сличној делатности, која се обавља под приближно једнаким условима;

4) на основу стручног налаза и мишљења вештака.

Члан 112.

До доношења решења о утврђивању аконтације пореза за текућу годину, предузетници и обвезници пореза на приходе од пољопривреде и шумарства, на приходе од непокретности и на друге приходе на које се порез не плаћа по одбитку, дужни су да плаћају аконтације пореза у висини која одговара последњој аконтацији из претходне године.

Члан 113.

На захтев обвезника или по иницијативи надлежног пореског органа, месечна аконтација пореза може се променити због знатних измена у висини остварених прихода, промене пореских инструмената или због других околности које битно утичу на висину пореске обавезе, при чему је обвезник дужан да састави и поднесе периодични порески биланс, најкасније у року од 30 дана по истеку периода за који се саставља периодични порески биланс.

На захтев обвезника, аконтација пореза може се плаћати и према периодичном пореском билансу.

По захтевима обвезника из ст. 1. и 2. овог члана, надлежни порески орган дужан је да донесе решење у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Ако надлежни порески орган не донесе решење у року из става 3. овог члана, обвезник може да настави плаћање аконтације у висини утврђеној према периодичном пореском билансу.

Члан 114.

Ако је износ пореза према подацима у пореском билансу по коначном обрачуна године за коју се утврђује порез већи од износа пореза плаћеног у виду месечних аконтација, обвезник је дужан да разлику пореза уплати истовремено са подношењем пореске пријаве и пореског биланса.

Разлику између уплаћеног пореза и пореза утврђеног решењем пореског органа обвезник је дужан да уплати у року од 15 дана од дана достављања првостепеног решења о утврђивању коначне обавезе.

Порез на капиталне добитке

Члан 115.

Порез на капиталне добитке утврђује решењем надлежни порески орган на основу података из пореске пријаве.

Ако обвезник не поднесе пореску пријаву, пореска обавеза се утврђује на основу података о оствареном капиталном добитку којим располаже надлежни порески орган.

Право на пореско ослобођење из члана 79. став 1. и члана 80. овог закона утврђује се решењем надлежног пореског органа на основу документације о решавању стамбеног питања, приложене уз пореску пријаву.

Повраћај плаћеног пореза на капиталне добитке из члана 79. став 2. овог закона остварује се на захтев обвезника, уз који је приложена документација о решавању стамбеног питања.

Порез на остале приходе

Члан 116.

Порез на приходе који се у смислу овог закона не опорезују по одбитку, односно који не утврђује и не плаћа сам обвезник у складу са чланом 107. овог закона, утврђује решењем надлежни порески орган на основу података из пореске пријаве и других података који су од значаја за утврђивање пореске обавезе.

Годишњи порез на доходак грађана

Члан 117.

Годишњи порез на доходак грађана утврђује решењем надлежни порески орган на основу података из пореске пријаве, пословних књига и других података који су од значаја за утврђивање пореске обавезе.

Доспелост пореза

Члан 118.

Порези који се утврђују решењем пореског органа плаћају се у року од:

1) 45 дана од дана почетка тромесечја - на приходе од пољопривреде и шумарства, на приходе од непокретности и на друге приходе, на које се порез не плаћа по одбитку, који се плаћају тромесечно;

2) 15 дана по истеку сваког месеца - на приходе од самосталне делатности који се плаћају у виду месечних аконтација;

3) 15 дана од дана достављања решења о утврђивању пореза - на годишњи порез на доходак грађана, на капиталне добитке и на друге приходе који се остварују повремено.

Решење о утврђивању пореза

Члан 119.

Решење надлежног пореског органа о утврђивању пореске обавезе садржи нарочито:

- 1) име и презиме обвезника;
- 2) врсту пореза;
- 3) пореску основицу;
- 4) стопу пореза;
- 5) утврђене пореске олакшице;
- 6) износ пореске обавезе, начин и рок плаћања;
- 7) рачун на који се врши уплата пореске обавезе.

У решењу о утврђивању пореза, обвезник ће се поучити о праву на подношење жалбе против тог решења.

Жалба

Члан 120.

Брисан

Члан 121.

Брисан

Обнова поступка

Члан 122.

Брисан

Камата

Члан 123.

Брисан

Глава четврта

ПРИНУДНА НАПЛАТА ПОРЕЗА

Члан 124.

Брисан

Решење о одређивању принудне наплате

Члан 125.

Брисан

Трошкови принудне наплате

Члан 126.

Брисан

Предмети и средства принудне наплате

Члан 127.

Брисан

Достављање решења

Члан 128.

Брисан

Првенство у намирењу

Члан 129.

Брисан

Одређивање средстава и времена принудне наплате

Члан 130.

Брисан

Наплата на непокретности

Члан 131.

Брисан

Изузимање од принудне наплате

Члан 132.

Брисан

Принудна наплата на новчаним средствима на рачуну пореског дужника

Члан 133.

Брисан

Члан 134.

Брисан

Принудна наплата на покретним стварима пореског дужника

Члан 135.

Брисан

Попис и процена ствари

Члан 136.

Брисан

Члан 137.

Брисан

Члан 138.

Брисан

Члан 139.

Брисан

Излучна тужба

Члан 140.

Брисан

Члан 141.

Брисан

Члан 142.

Брисан

Пленидба и продаја ствари

Члан 143.

Брисан

Члан 144.

Брисан

Члан 145.

Брисан

Члан 146.

Брисан

Принудна наплата на потраживањима пореског дужника

Члан 147.

Брисан

Члан 148.

Брисан

Члан 149.

Брисан

Члан 150.

Брисан

Правни лекови у поступку принудне наплате

Члан 151.

Брисан

Члан 152.

Брисан

Настављање поступка принудне наплате

Члан 153.

Брисан

Редослед намирења у принудној наплати

Члан 154.

Брисан

Обезбеђење наплате

Члан 155.

Брисан

Отписивање пореза

Члан 156.

Брисан

Глава пета ЈЕМСТВО, ПОВРАЋАЈ ПОРЕЗА И ЗАСТАРЕЛОСТ

Јемство

Члан 157.

За исплату пореза по одбитку јемчи солидарно исплатилац прихода.

Члан 158.

За исплату пореза на приходе од пољопривреде и шумарства и на приходе од самосталне делатности јемче супсидијарно својом имовином сви пунолетни чланови домаћинства обвезника који у моменту настанка обавезе чине домаћинство обвезника у смислу члана 10. овог закона.

У случају кад евиденција власника, имаоца права коришћења или плодуюживаоца земљишта у катастру земљишта не одговара стварном стању, за исплату пореза на приходе од пољопривреде и шумарства супсидијарно јемчи лице које користи земљиште, а које утврди надлежни порески орган.

Члан 159.

Ако је порески дужник, да би избегао обавезу плаћања пореза, отуђио имовину правним послом у корист лица која нису чланови његовог домаћинства, надлежни порески орган може такав посао побијати пред судом, ако је купац знао за такву намеру пореског обвезника.

Члан 160.

Порески дужник који отуђује опрему или инвентар који му служи за обављање делатности или отуђи радњу у целини, дужан је претходно да подмири своје пореске обавезе.

Ако нови власник преузме имовину из става 1. овог члана, а порез није плаћен, за наплату доспелог пореза јамчи солидарно са пореским дужником до висине вредности преузете имовине.

Члан 161.

Лице које власнику путујуће забавне радње, односно приређивачу забавних приредби уступа уз наплату или бесплатно свој стамбени или пословни простор, одговара солидарно са пореским дужником за све обавезе на приходе који су у вези са одржаном приредбом.

Члан 162.

Ако порески дужник умре пре него што се утврди висина обавезе, утврђивање обавезе извршиће се наследницима.

Наплата утврђене обавезе извршиће се од наследника највише до висине вредности наслеђене имовине.

Повраћај пореза и право на камату

Члан 163.

Брисан

Застарелост

Члан 164.

Брисан

Члан 165.

Брисан

Део пети КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 166.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не обрачуна, не обустави и не уплати, или погрешно обрачуна порез по одбитку (члан 21б став 6, члан 21в став 7, члан 21д став 3, чл. 101, 103. и 107а);

2) обвезнику не изда обрачун са подацима о исплаћеним приходима на које се порез плаћа по одбитку (члан 106);

3) не достави Пореској управи у прописаном року пријаву за упис у Регистар исплатилаца прихода интерпретаторима, а организује извођење естрадних програма забавне и народне музике или других забавних програма (члан 108а ст. 3, 4. и 5);

4) са интерпретатором, менаџером или другим ангажованим лицем на извођењу естрадног програма забавне и народне музике или другог забавног програма не закључи уговор или ако Пореској управи у прописаном року не достави писмено обавештење о закљученим уговорима (члан 108а став 8);

4а) Пореској управи, према месту свог седишта, не поднесе пријаву за упис у Регистар правних и физичких лица, државних органа и организација, органа и организација јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе и других органа и организација у којима се исплаћују зараде, односно плате, у року од осам дана од дана уписа у одговарајући регистар код надлежног органа (члан 108б став 2).

Новчаном казном од двоструког до десетоструког износа пореског дуга, а најмање 100.000 динара, казниће се за прекршај правно лице код кога је прекршајном радњом из става 1. овог члана избегнуто плаћање пореза.

За радње из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у државном органу и органу локалне самоуправе новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

Новчаном казном од двоструког до десетоструког износа пореског дуга, а најмање 50.000 динара, казниће се за прекршај предузетник који прекршајном радњом из става 1. овог члана избегне плаћање пореза.

Члан 167.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара, казниће се за прекршај предузетник ако:

- 1) пословне књиге не води у складу са чл. 43. до 48. овог закона;
- 2) пореском органу не достави све податке од значаја за утврђивање капиталних добитака (члан 35);
- 3) у пореском билансу не искаже посебно вредност трансакција са повезаним лицима у складу са принципом "ван дохвата руке" (члан 35);
- 4) у прописаном року не пријави пореском органу отуђење основних средстава, за која је остварио порески подстицај (члан 39);
- 5) не састави порески биланс, односно не састави га у прописаном року и на прописани начин (члан 50);
- 6) ако не врши плаћања преко текућег рачуна код банке или не води средства на текућем рачуну или ако примљени готов новац не уплати на текући рачун (члан 51);
- 7) у прописаном року не поднесе пореску пријаву, односно порески биланс или у пријави, односно пореском билансу да нетачне податке што је за последицу могло да има смањење пореске основице или неосновано остваривање права на пореске подстицаје или уз пореску пријаву не достави остала прописана документа и податке или пореску пријаву поднесе ненадлежном органу (чл. 91, 93, 94, 95. и 98);
- 8) по отпочињању обављања делатности у прописаном року не поднесе пореску пријаву или не да процену прихода за прву пословну годину (члан 94. став 1);

9) по трајној или привременој одјави обављања самосталне делатности у прописаном року не поднесе пореску пријаву за коначно утврђивање пореза, односно за утврђивање пореза до дана привремене одјаве (члан 94. став 2);

10) не обрачуна, не обустави и не уплати, или погрешно обрачуна порез по одбитку на приходе које оствари нерезидентно правно лице (члан 104);

11) не изврши уплату месечне аконтације пореза или не изврши уплату у прописаном року (члан 112. и члан 118);

12) у прописаном року не изврши уплату пореза на основу пореског биланса или разлику између уплаћеног пореза и пореза утврђеног решењем о коначној обавези (члан 114);

13) (брисана)

14) (брисана)

Новчаном казном од двоструког до десетоструког износа пореског дуга, а најмање 50.000 динара, казниће се за прекршај предузетник који прекршајном радњом из става 1. овог члана избегне плаћање пореза.

Члан 168.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара, казниће се за прекршај обвезник физичко лице ако:

1) не поднесе пореску пријаву у прописаном року, или је не поднесе надлежном пореском органу или у пријави не наведе тачне податке од којих зависи висина пореза (чл. 91, 92, 95, 96. и 98);

2) не обрачуна и не уплати порез по одбитку у прописаном року или не поднесе надлежном пореском органу пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу у прописаном року (члан 107);

3) не изврши уплату пореза или не изврши уплату у прописаном року (члан 112. и члан 118);

4) (брисана);

5) (брисана);

6) (брисана).

Новчаном казном од двоструког до десетоструког износа пореског дуга, а најмање 5.000 динара, казниће се за прекршај обвезник физичко лице које прекршајном радњом из става 1. овог члана избегне плаћање пореза.

Члан 169.

Брисан

Члан 170.

Брисан

Члан 171.

Брисан

Члан 172.

Брисан

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 173.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС", бр. 43/94, 74/94, 53/95, 1/96, 12/96, 24/96, 39/96, 52/96, 54/96, 16/97, 60/97, 20/98, 42/98, 18/99, 21/99, 25/99, 27/99, 33/99, 48/99 и 54/99).

До доношења прописа по одредбама овог закона, примењиваће се прописи донети на основу закона из става 1. овог члана.

Члан 174.

Поступак утврђивања аконтације пореза за 2001. годину на приходе од пољопривреде и шумарства и на приходе од самосталне делатности који је започет по одредбама закона из члана 173. став 1. овог закона, окончаће се у складу са тим законом.

Члан 175.

Поступак утврђивања и наплате пореза на капиталне добитке који није правоснажно окончан до дана почетка примене овог закона, окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 176.

Порески биланс за период од 1. јануара до 30. јуна 2001. године, саставиће се у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона.

Порески биланс из става 1. овог члана подноси се надлежном пореском органу до 15. јула 2001. године.

Члан 177.

Обвезник који је до дана ступања на снагу овог закона стекао право на пореско ослобођење по основу новоосноване радње или право на пореску олакшицу по основу улагања страног капитала, у складу са законом из члана 173. став 1. овог закона, има право да користи то ослобођење, односно олакшицу до истека рока до кога је утврђена.

Члан 178.

Годишњи порез на доходак грађана за 2001. годину утврђује се и плаћа по одредбама овог закона, с тим што ће се прописани износи из члана 87. ст. 1. и 2, члана 88. став 1. и члана

89. став 1. овог закона ускладити са процентом раста, односно смањења зарада за период од ступања на снагу овог закона до 31. децембра 2001. године.

Члан 179.

За период од 1. јануара 1999. године до дана почетка примене овог закона, на камату по основу девизне штедње претворене, без пристанка улагача, у орочени депозит код овлашћене банке, који представља јавни дуг државе, у складу са законом који уређује измирење обавеза по основу девизне штедње грађана, не плаћа се порез на приходе од капитала.

Члан 180.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се од 1. јула 2001. године, осим одредаба о порезу на зараде и друге приходе које се примењују од 1. јуна 2001. године и члана 123. који се примењује од дана ступања на снагу овог Закона.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УШЛЕ У ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана

("Сл. гласник РС", бр. 80/2002)

Члан 16.

Одредбе члана 13. став 1. и члана 14. овог закона примењују се код утврђивања годишњег пореза на доходак грађана за 2002. годину.

Члан 17.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се од 1. јануара 2003. године, осим чл. 3. и 9. који се примењују од дана ступања на снагу овог закона.

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана

("Сл. гласник РС", бр. 135/2004)

Члан 70.

За 2004. и 2005. годину не утврђује се и не плаћа порез на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход.

Члан 71.

Обавеза пореза по коначном обрачуну за 2004. годину за обвезнике на приходе од самосталне делатности и на приходе од пољопривреде и шумарства који порез плаћају на опорезиву добит, утврђује се у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона.

Порески биланс за 2004. годину, обвезници из става 1. овог члана саставиће у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона.

Члан 72.

На утврђивање и плаћање годишњег пореза на доходак грађана остварен у 2004. години примењују се одредбе овог закона.

Члан 73.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од 1. јануара 2005. године.

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана

("Сл. гласник РС", бр. 62/2006)

Члан 33.

Послодавац који на дан ступања на снагу овог закона исплаћује зараду, односно плату, дужан је да Пореској управи према месту свог седишта, на обрасцу из члана 29. овог закона, поднесе пријаву за упис у регистар из тог члана, најкасније до 30. новембра 2006. године.

Члан 34.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај послодавац - правно лице ако у року из члана 33. овог закона не поднесе пријаву за упис у регистар из тог члана.

За радње из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у државном органу и органу локалне самоуправе новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

Члан 35.

Порез на зараде које су остварене закључно за месец новембар 2006. године, обрачунава се и плаћа у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона.

Послодавци који су до дана почетка примене овог закона извршили исплату дела зараде за месец децембар 2006. године и платили порез на зараде, а после почетка примене овог закона врше исплату другог дела или коначну исплату зараде за тај месец, обрачун и плаћање пореза на зараде код коначне исплате врше у складу са овим законом.

Члан 36.

Повластицу из чл. 9. и 10. закона може да оствари послодавац који на дан 1. септембра 2006. године има најмање исти број запослених као и на дан ступања на снагу овог закона.

Члан 37.

За 2006. и 2007. годину не утврђује се и не плаћа порез на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход.

Члан 38.

На утврђивање и плаћање годишњег пореза на доходак грађана остварен у 2006. години примењују се одредбе овог закона.

Члан 39.

Прво усклађивање динарских износа, сагласно члану 3. овог закона, извршиће се у јануару 2008. године.

Изузетно од става 1. овог члана, прво усклађивање динарских износа из члана 5. и члана 26. овог закона, извршиће се у јануару 2007. године, за период од првог дана наредног месеца од дана ступања на снагу овог закона до 31. децембра 2006. године.

Усклађени динарски износи из става 2. овог члана примењују се од првог дана наредног месеца по објављивању тих износа.

Члан 40.

Прописи за извршавање овог закона донеће се најкасније до 31. децембра 2006. године.

Члан 41.

Овај закон примењиваће се од 1. јануара 2007. године, осим члана 1, став 9. у делу који се односи на ПДВ надокнаду, као и одредаба чл. 4. и 8, који ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона и чл. 2, 9. и 10, који ће се примењивати од 1. септембра 2006. године.

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана

("Сл. гласник РС", бр. 31/2009)

Члан 16.

За 2010. годину не утврђује се и не плаћа порез на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход.

Члан 17.

Додатна примања странца резидента, запосленог код резидентног лица или у сталној пословној јединици нерезидентног лица, која су исплаћена до дана ступања на снагу овог закона, ослобођена су од пореза на зараду у складу са прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Примања физичког лица - странца резидента из става 1. овог члана, која су исплаћена после ступања на снагу овог закона, рачунаће се у доходак из члана 87. став 7. Закона о порезу

на доходак грађана ("Службени гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06 и 65/06 - исправка) за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана.

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана

("Сл. гласник РС", бр. 18/2010)

Члан 18.

За 2011. годину не утврђује се и не плаћа порез на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход.

Члан 19.

Одредбе овог закона у погледу обавезе утврђивања и плаћања годишњег пореза на доходак грађана примењиваће се на доходак остварен у 2010. години.

Члан 20.

Изузетно, за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2009. годину, доходак за опорезивање чини разлика између дохотка утврђеног у складу са чланом 87. ст. 4. до 7. Закона о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - исправка, 31/09 и 44/09) и неопорезивог износа из става 1, односно става 2. тог члана, умањена за износ привременог смањења плата, односно зарада, нето накнада и других примања физичког лица - обвезника годишњег пореза на доходак грађана, сагласно Закону о привременом смањењу плата, односно зарада, нето накнада и других примања у државној администрацији и јавном сектору ("Службени гласник РС", број 31/09).

Изузетно, обвезник годишњег пореза на доходак грађана за 2009. годину дужан је да за остварени доходак у тој години поднесе пореску пријаву за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана, најкасније до 15. априла 2010. године.

Члан 21.

Физичка лица из члана 3. овог закона која на дан 1. јануара 2010. године имају статус обвезника пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, осим лица која су већ обвезници пореза на приходе од самосталне делатности према Закону о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - исправка, 31/09 и 44/09), дужна су да надлежном пореском органу поднесу пореску пријаву за утврђивање пореза на приходе од самосталне делатности, најкасније у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 22.

По одредбама овог закона вршиће се утврђивање, обрачунавање и плаћање пореске обавезе по основу порескоправних односа који настану од 1. јануара 2010. године, а у вези су са самосталном делатношћу и годишњим порезом на доходак грађана, сходно одредбама чл. 3, 4, 11, 12, 13, 15, 19. и 21. овог закона.

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана

("Сл. гласник РС", бр. 50/2011)

Члан 12.

За 2012. годину не утврђује се и не плаћа порез на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход.